

Magyar lábnyomok a Santa Fe ösvényén

(Folytatás)

Az apák, akiknek gyermekeik van és különösen az amerikai magyar apák, akik közül sokan évekig el voltak a gyerekeiktől szakítva, könnyen megértik, hogy Vitéz még sem tudta erre magát véglegesen elszánni.

Hét hónapot töltött a kegyes Franciskánus atyák Guadalupe-i kolostorában szerencsétlen hűsünk és még szerencsésje volt, hogy ott nemcsak meghallgatásra, hanem barátokra akad, akik igazán törődtek a sorsával.

A jó atyák megmagyarázták Vitéznek, hogy a gyermeke valószínűleg valami uri rokonnál van és ha így van, akkor már elkezd betűvetést tanulni.

Mexicóban abban az időben iskolák még nem voltak és a haciendákról amúgy sem lehetett volna a gyerekeket iskolába küldeni, ha akadt is egy-kettő belőlük valamelyik nagyobb városban.

Az volt tehát a valószínűség, hogy valamelyik nagybirtokon a Vitéz fiát írni és olvasni egy pap vagy egy barát tanítja, észszerű volt tehát rábízni a kutatást a papságra.

A rendházak, csakugy, mint a világi papok állandóan érintkezésben álltak egymással és a nagyobb birtokokon élő papok vagy barátok is irtak néha leveleket a többieknek, vagy ellátogattak egy-egy rendházba.

Vitéz nemcsak belátta, hogy igaza van a rendház főnökének, hanem azt is, hogy a jószívű barátok a gyermekét tényleg szorgosan kutatják, mert ahány levél ment, ahány futár indult Guadalupejáról, az mind vitte a kérdést a barátokhoz és papokhoz.

Természetesen meg kellett érteni és bele kellett nyugodni a boldogtalan apának, hogy a kutatásnak ez a módja is hosszadalmas, két okból. Mert a harmadikra és a negyedikre nem mert gondolni.

Hosszadalmas és lassu volt azért, mert azokban az időkben nem akkor kezdett egy-egy gyerek írni és olvasni tanulni, mikor hat éves volt, hanem mikor a szülei vagy gyámja abban a helyzetben voltak, hogy papot fogadtak vagy szerettek melléje. Bizony az urinépek közt is akadt elég legényember, aki írást nem ismert.

Azonkívül számolni kellett azzal is, hogy néha egy-egy üzenet nem érkezett el távolabbi vidékre öt-hat hónapnál előbb, hiszen a nagy és vad országban utak nem voltak.

Guadalajara a Csendes tengerénél van és onnan bizony gyorsabb volt az egész Délamerikát körülutazni hajóval és úgy menni el például az ország keleti partjára, mint a hegyeken, dzsungelken, sivatagokon keresztül.

Ez tartotta Vitézt a kolostorban hét hónapon keresztül, a hol természetesen dolgozott, hogy ingyen ne tartsák és hogy meg ne örüljön.

Volt egy harmadik lehetőség is, amire Vitéz nem akart gondolni, hogy t. i. Donna Regina a gyermeket nem Vitéz és nem Hyacinth néven nevelte és ez esetben remény se volt arra, hogy valaha az apja rá tud találni.

A negyedik lehetőség, hogy a fia nincs életben, csak álmaiban zavarta, mert ébren szent-ségtörésnek tartotta volna, hogy arra gondoljon.

És ha álmaiban a fia halott alakja jelent meg előtte, ugye ébredt fel, mint akinek az esze ment el, hogy hát bizony sokszor ébren is arra gondolt,

hogy a józan esze nincs már meg. Amit nem is lehetett volna csodálni.

Erthető és természetes, hogy a kolostori környezetben, a jólelkű barátok közt Vitéz egyre közelebb jutott az Istenhez, egyre vallásosabb lett; hiszen ez az érzés, a növekvő hit voltaképpen elhunyt feleségéhez vezetett.

A hét hónap alatt Vitéz nemcsak a gyerekeről beszélt, hiszen az ember képtelen meg a legkedvesebb dologról is folyton beszélni és lassan egész regényes élete történetét, minden küzdelmét és szenvedését ismerték.

Tetszett a barátoknak s különösen tetszett a rend főnökének, hogy Vitéz ifju korában "az emberek testvériségét" kereste, hogy idealista volt, aki otthagytta a szüleit, a hazáját, hogy ezt a felemelő álmot keresse; aki fegyvert fogott, hogy az emberi szabadságért harcoljon.

S mikor látták, hogy a kolostorban tartani nem tudják, hogy a nyugtalan természetén kívül elveszett gyermeke sem hagyja pihenni, a rendház főnöke egy különös tervvel lepte meg a vendégét.

Azt ajánlotta neki, hogy térjen vissza egy időre a Moqui indiánokhoz, ahol zaklatott lelke egy időre nyugalmat fog találni és ott várja be, amíg a mexicói papok és barátok a fiát meglik, vagy azt jelentik véglegesen, hogy megtalálni nem tudják.

Mikor a ház főnöke ezt az ajánlatot megtette, több cél lebegett előtte. Nem egyedül akarta visszaküldeni Vitézt az indiánok közé, hanem egy baráttal, aki köztük — Vitéz segítségével — a kereszténységet hirdesse.

Ugy találta a Vitéz elbeszélése nyomán, hogy a Moqui szerénységükben, igénytelenségükben és békés természetükben nincsenek messze az igazi kereszténységtől és megérdemlik, hogy a lelkeiket megmentsék.

És úgy hitte, hogy ha Vitézt, hacsak közvetve is, belevonja ebbe a szent munkába, a szegény zaklatott életű ember megerősödik a hitében, még közelebb jut az Istenhez és ha a gyermekét soha meg nem találná, a hitét elveszteni nem fogja.

És tartott tőle, hogy ha más nem foglalja el Vitéz életét, ha más tartalma nem lesz a vergődésének, akkor az eszét lassan elveszti.

Hűsünk nem idegenkedett az eszmétől.

Azt szomorúan és lemondással belátta, hogy személyesen nem bolyonghat örökké a vad, az idegen országban és hogy az csak isteni csodával tudná célhoz vezetni.

És minthogy a fia feltalálásán kívül más célt az életben nem látott, úgy gondolta, hogy a legjobb is lesz talán, ha visszamegy az indiánokhoz, akik futásában és bujdosásában barátságosan fogadták és akik olyan csendes életet élnek, hogy élő-halottaknak nevezték el őket magában.

Jól emlékezett rá, hogy a pusztuló Moqui törzs hegyekkel védett kis telepét az élőhalottak kriptájának nevezte, de úgy érezte, hogy benne is meg van már halva minden, kivéve azt az egy szikrát, a mely a lelkét émszti, a fia utáni vágyódás.

Csak arra kérte Juan atyát, hogy adjon neki még egy fél-évet, hogy Mexico Cityt meg-egyszer megjárja és az amerikai konzullal "még egyszer beszéljen. Mert az is ígéretet tett neki, hogy a gyermekét megpróbálja kutatni.

Ma Guadalupejáról Mexico Citybe repülnek a gépek négy óra alatt, akkor az ut Vitéznek megtartott nyolc hétig.

Mexicóban a konzullal leveleket talált a Santa Fe-ben hagyott hűséges barátjától, Báránytól.

Megirta Bárány, hogy két gyermek boldog apja és hogy mindenképpen szerencsés, mivel a boldog családi életén kívül megtalálta az anyagi jólétet.

A californiai arany korszak ugyan a hajdani "kincses Santa Fe-t" leszorította helyéről, de a Nyugat felé való áramlás új lakókat hozott a vidékre, új gulyákat a hegyekbe, új üzleti lehetőségeket azoknak, a kik kereskedéssel foglalkoztak azon a vidéken.

Az amerikai polgárháborútól még messze voltak, de az már előre vetette az árnyékát.

Akik a rabszolgakérdés nagy vitájában nem akartak részt venni, azok kihúzódtak a "végekre" és Santa Fe új virágzásnak indult és már rendes "fogatójárata" volt Kelet felé (St. Louis felé) hetenként.

Természetesen kérdezősködött arról, hogy Vitéz rátalált-e az elveszett gyermeke nyomára és kérdezte azt is, hogy pénzre nincs-e szüksége. Megirta, hogy van elég pénze rá, hogy kettőjük közül egyikse szenvedjen soha szükséglet.

(Folytatjuk)

EZEN A HÉTEN HALLOTTUK

HARRY S. McDEVITT bíró mondotta: Ha a szakácsnőm ülösztájkot rendezne a konyhában úgy, hogy emiatt nem tudnánk vacsorához jutni, ki-dobnám a házból. Az ülösztájk fegyvert szeg az emberek melléne és rabol. Ilyen emberekkel nem lehet békés tárgyalásokat folytatni.

MURPHY michigani kormányzó mondta: A mi államunk pártatlansága polgárainak szemben fontosabb, mint százmillió dollár értékű gyári rendelés elvesztése. Az állam sztrájkok esetén közbenjárhat, békéltető lehet, de erőszakhoz egyik fél javára se nyulhat.

CHIANG KAI-SHEK kínai tábornok mondotta: Óvakodjunk attól, hogy háboruba keveredjünk Japánnal. Ha a harc megindult, nincs visszatérés, mindig előre kell mennünk, ha az ut esetleg romlásunkba vezet is.

DR. KITSON egyetemi tanár mondotta: Eddig még nem sikerült megállapítani, hogy van-e olyan földi akadály, amit az emberi akarat át ne tudna lépni.

MUSSOLINI mondta: Rossz néven veszik tőlem, ha ma is szerényen udvarias vagyok. Ha egy ember valaki lett, azt jelenti-e ez, hogy le kell mondjon az elemi tisztességről.

Volt egyszer egy nagyon népszerű, nagyon liberális ember ebben az országban.

Ugy néztünk rá, mintha ő lett volna a nemzet új reménye és nagyon boldogtalanok voltunk, mikor a felekezeti türelmetlenség megállította a Fehér Ház felé vezető útjában.

Mikor Al Smith látta, hogy felfelé ivelő útjában megtorpant, egyszerre hátat fordított mindennek, amit vallani látszott odáig és elkezdte nyilvánosan az aranyborjut imádni.

Az aranyborju méltányolta új imádjóját s szolgáját és csak hamar évi ötvézezer dollár fizetéssel megtette Smithet — papjának.

És az aranyborju új papja csakhamar pápább lett a pápánál.

Vezére lett annak a ragadozó osztálynak, amely a nemzet javait a maga számára harcolta és felfalta és a leghangosabban követelte, hogy álljon

meg a nemzet az új deal útjában.

A kiábrándult polgárság utálattal, később kifejezett undorral nézte, hogy a tegnapi bálvány eladta magát harminc ezüstért, de a kiöregedett primadonna nem vette észre, nem akarta észrevenni, hogy utálják.

Egyik baklövést a másik után követte el, míg jóformán ki-dobták a liberális és tisztességes közéleti emberek közül, hogy alkalmá legyen minden idejét a reakciónak, a nagytőkének szentelni. Akiknek nem tud már Al Smith, a hajdan népszerű Al Smith semmit használni, mert a fogatlan orozslánra semmit nem adnak.

Most aztán elérkezett Al Smith az erkölcsi és politikai züllés útján a legnagyobb mélységre.

Most már "nincs tovább".

AZ UTOLSÓ ÁLLOMÁS

mert a Tammany Hall vezérének mélyebbre egy volt liberális politikus nem csuszhat.

Al Smith nem hivatalos, de tényleges vezére és ura lett annak a rothadt politikai masináknak, amely fertőzést áraszt maga körül New Yorkban ötven éve és amely a legkorruptabb szervezete az egész világnak.

Smith idáig is, egész életében "jó viszonyban" volt a Tammany Hallal, amelynek a jóakarata nélkül soha nem lehetett volna kormányzója New York államnak.

Ezt azonban az elnéző emberek betudták politikai szükségnek.

Most azonban oda ült, egyenesen ráült a husos fazékra, ma a Tammany keresztül ura próbál lenni annak a rothadt szervezetnek és azon keresztül New Yorknak.

Idáig megpróbálta elhitetni

LEGYEN VENDÉGÜNK MAGYARORSZÁGRA

HÁROM előfizetőjét viszi lapunk saját költségén

BUDAPESTRE ÉS VISSZA

1938 Juliusában

A KÜLFÖLDI MAGYAROK VILÁGKONGRESSZUSÁRA

A North German Lloyd legnagyobb hajóján

JÖJJÖN ÖN IS VELEM

VAGY KÜLDJE HAZA FIÁT VAGY LÁNYÁT

HÁROM ELŐFIZETŐT

meghívunk SAJÁT KÖLTSGÜNKÖN New York városából Budapestre és vissza egy HIMLER MÁRTON személyes vezetése alatt rendezett amerikai magyar társasutazás keretében a leggyorsabb hajójarral, amely öt nap alatt szeli át a tengert. Az utat a három vendég és mindazok, akik ehhez a társasutazáshoz csatlakoznak, 1938

Juliusában kezdik meg New Yorkból, tehát nemcsak a külföldi magyarság világkongresszusán veszünk részt, hanem a Szent István napi körmeneten is.

Ki lesz az a három bajtárs, aki mint a MAGYAR Bányász-LAP vendége jön Magyarországra, azt a lap által rendezendő

ELŐFIZETÉSI VERSENY

eredménye fogja megmondani, mert csakis egy ilyen verseny adhat minden egyes bányásztestvérünknek lehetőséget arra, hogy bárki mással egyforma esélyeket kapjon és egyben megmutathassa azt,

hogy igaz híve a MAGYAR Bányászlap által huszonöt éven át megalkuvás nélkül hirdettet eszméknek. Minél előbb kezd dolgozni, annál nagyobb lesz az esélye a nyeresésre.

A VERSENY VÉGE, 1937 DECEMBER 31

A győztesek a hajójegyet 1938 január elején kapják meg

A VERSENY FELTÉTELEI EZEK:

1. E lap minden előfizetője pályázhat. Aki nem előfizető, az beküldheti a saját előfizetését a bejelentéssel, hogy pályázni kíván.
2. Akik pályázni kívánnak, azok jelentésként az be lehetőleg azonnal, hogy közölhessük a neveiket az újságban.
3. Akik pályáznak, a munkát azonnal kezdjék meg és az általuk felvett előfizetést minden héten küldjék be az új előfizető pontos nevével és címével.
4. Csak ÚJ előfizető megszerzése számít a versenyben. Egy éves előfizetés EGY-nek, féleves előfizetés FÉL-nek, két évre kifizetett új előfizetés KETTŐ-nek számít.
5. Mindenki megkérheti a barátait, hogy segítsenek neki és el is várjuk minden telep jóakaratait magyarjától, hogy ahol egy érdemes derék ember vagy érdemes derék fiatal leány vagy legény pályázik, azt segítik a munkájában.
6. Idejében megkezdjük lapunkban a kimutatást és hétről-hétre közzük, hogy a pályázók hogy állnak.
7. A pályázat határideje 1937 DECEMBER 31, ESTE 6 ÓRA. Azok az előfizetők számítanak a versenyben, akiknek a neve és az előfizetésük díja erre az időre beérkezik szerkesztőségünkbe.

8. Minthogy a legnagyobb nyilvánosság mellett fog a verseny történni, mindenki önmaga ellenőrizi annak helyességét.
9. Minthogy az a három versenyző kap hajójegyet, akik a versenyben vezetnek, megtörténhetik, hogy a harmadik és negyedik versenyző egyformán áll s ez esetben nem három, hanem négy díjat osztunk ki, vagyis ilyen esetben mindkét harmadik helyen álló versenyző megkapja a díjat.
10. A nyertes versenyzőt újév napján táviratban értesítjük. — újévi ajándék-képpen — hogy a díjat megnyerte és a hajó és vasuti jegyet azonnal elküldjük a számára.
11. Ha a verseny valamelyik győztese valami oknál fogva nem tudna a társasutazással az Óhazába jönni, jegyét a Magyar Bányászlap bármely előfizetőjének átadhatja. Akár családtagjának, akár idegennek. Akár ingyen, akár pénzért engedheti azt át, csupán azt köztük ki, hogy akinek a hajójegyet átadja, szintén előfizetője legyen lapunknak.

VISSZATÉRÉSI HATÁRIDŐ KÉT ÉVEN BELÜL.

JELENTKEZZÉK A VERSENYRE AZONNAL!!

It's a Wonderful Way to Soothe Itching Skin

Soothing, cooling Zemo usually relieves distress of itching skin. For 30 years, this clean, reliable skin lotion has been the favorite with millions. Excellent for the itching of minor skin irritations. Buy soothing, dependable Zemo today — to relieve the itching of Simple Rashes, Pimples, Ringworm and Eczema. Tested and approved by Good Housekeeping Bureau. All druggists', 35¢, 60¢, \$1.

AZ ÚJ ELŐRE BUKÁSA

Az Új Előre nevű vörös szenny lap hónapok óta készíti elő olvasóit arra a bukásra, amely esedékes a következő hetekben.

Harmincöt éves dicstelen múlt után a kommunisták hitelt-vesztett újságja kénytelen vörös vitorláit bevonni, hogy néhány hét múlva teljesen megszűnjék és egy új — ezuttal "rózsaszínű" — újság jelenjék meg helyette.

És mert az Új Előre nemcsak hitelt, de talaját is veszítette, a vörös csoport az új lappal kénytelen visszamene-külni New Yorkba, ahol a kö-zépnegyut magyarságánál hi-székenyebb olvasókat remélnék találni.

Magyar lapot fenntartani még akkor se könnyű, ha ar-ra pénz adnak néha Moszkvából, de egy harmincöt éves új-ságnak mégis szokatlan a ha-lála és egy ilyen esemény meg-érdemli, hogy az ember eltű-nődjék felette és a pusztulás okait keresse.

A bukás okai

Az Új Előre csufos bukásá-nak több oka van, mind olya-nok, amelyeknek a bukást el kellett hozniok magukkal.

És akármilyen utálattal fog-lalkozunk azzal a lappal, az újságitás objektivitása mégis arra kötelez bennünket, hogy a bukás okait elfogulás nélkül keressük és megírjuk.

Mikor az oroszországi ese-mények az Előret a szocializ-musról a kommunista mezőkre tereltek és mikor a háboru utáni prosperitás ideje alatt itt a Harding-Dougherty reakció dühöngött, természetes volt, hogy a kommunista lap növekedett, hogy az még a magyarok közt is el tudott né-mileg terjedni.

És mikor a depresszió nyomortanyát csinált a munkás-házakból, az elkéseredett em-berek a falatot vették ki a szájukból, hogy a vörös lidérc-fény csalóka hivatgatásában a kibontakozást keressék. A de-presszió tehát az Új Előrének használt, míg a "polgári la-poknak" nevezett magyar újsá-gok görnyedtek alatta.

Ezek alatt az idők alatt az Új Előre fanatizált olvasói a lapnak az "elvért" mindent el-nézték.

Lopások és csalások

Köztudomású és nem elfo-gultság iratja velünk, hogy a lap története tele volt és tele van olyan botrányokkal, ame-lyeket más vállalat nem bírna leélni.

Nem az ellenségeik mondták vagy írták róluk, hanem min-dig ők vádolták és vallották egymásról, hogy loptak és csal-tak annál az újságnál.

Botrányba fulladt gyűlése-ken hangzottak el az eltávolít-tott vezérek felől, hogy nyom-dát csináltak és azt ellopták, hogy papírt vettek és eladták, hogy az árát ellopják, hogy né-ha a festéket lopták le a pa-pírról. Egymást vádolták, hogy a "palotára" összeszedett pénz a vezérek kezén elsikkadt és köztudomású, hogy egy egész egylet, a hajdan virágzó és pénz-es Munkás Betegsegélyző és Önképző Szervezet sikkadt el a kezükön, amit eladtak az IWO-nak, mikor az egylet pén-ze az Új Előrének elszórt.

A leghírhedtebb szélhámo-sok, a börtöntöltelék hírdetéseit jó pénzért mindig bol-dogan közölték. (A többi ma-gyar radikális lapok, a Mun-kás és a Bérmunkás kereske-delmi hirdetés soha nem kö-zöltek.) S míg egyrészt lop-tak, csaltak, zsaroltak, más-részt az "elvtársakat" állan-dóan pumpolták, mignem ugy 12 év előtt válságba jutottak,

mert szálló-ige lett közöttük, hogy "megunták a pumpolást az elvtársak".

Ezek a szennyes manőverek azonban soha nem buktatták volna meg őket.

Rendszeresen arra töreked-tek, hogy olvasóikban minden tisztességes érzést eltompítsa-nak, elvek helyett a legocsma-nyabb gyalázódásokkal, személyes támadásokkal, váloga-tott durvaságokkal töltötték meg az újságot; természetes volt hát, hogy az ezen a szelle-mi táplálékon nevelt "elvtárs-olvasók" nem voltak nagyon finyások és a lapnál törént állítólagos és sorozatos csalások, visszaélések, sikkasz-tások, lopások, zsarolások nem vadították el őket lapjuktól.

A kloakában

Nem marxizmust tanítottak, hanem gyűlöletet; nem művel-ni akarták az olvasóikat, ha-nem a szellemi csatornáknak mély-seibe vitték őket és vissza-élve az amerikai sajtószabad-ság határtalan lehetőségeivel, minden tisztességes és ismert amerikai magyart megrágal-mazták, hogy a saját követői-ke elidegenítsék minden tiszt-ességes embertől.

Mikor végre a gyűlöletbe uszított és vakított elvtársak önmaguktól, saját durvasá-gaiktól megundorodtak, mikor jelszavá vált, hogy "megunták a pumpolást az elvtársak", vá-ratlan szerencse érte az újsá-got.

Az igazi kommunisták, a meggyőződéses kommunisták ragadták magukhoz egy pilla-natra a hatalmat és miután a tarcaikat, a szabadosokat, a neuwaldokat kitisztították az újságtól, egy-két fanatikus — és talán annál a lapnál először — tisztességes ember került a lap élére.

A tiszta korszak

Bebrics hitt a kommuniz-musban és az ő tiszta fanatiz-musa meg tudta menteni az újságot.

Bebrics után Gárdos kezére jutott a lap és tőle sem lehet a jóhiszeműséget megtagadni, ő is fanatikus hittel folytatta Bebrics munkáját.

Ennek a két embernek a keze alatt az Új Előre tényleg marx-izmust próbált tanítani, tény-leg többit törődtek azzal, hogy olvasóikat tanítsák, mint az-zal, hogy szennyes büzbom-báikkal az emberek lelkét to-vább mérgezzék.

Volt tehát egy pár év, mikor ugy látszott, hogy a gyalázatos múlt után végre igazán tiszt-ességes munkáslap lehet az új-ságból, ahogy megtörténik nagynéha az életben, hogy tisztességes asszonyok válnak az uccai lányokból.

Akkor következett be azon-ban az elvtársak igazi tragédiá-ja, mikor végre komolynak lát-szó munkáslap lett az újsá-gból.

A kommunizmus bukása

A nagy orosz kísérletről egy-re világosabb lett, hogy nem vált be, hogy kommunizmust az orosz terrorral sem tudták csinálni, mert az emberi lelke-ket, emberi indulatokat Marx tanításai éppen ugy nem tud-ják kicserélni, mint ahogy a kereszténység tiszta tanításai képtelenek voltak azt kétezer éven át megtenni és a világ-szerre reménykedő kommunis-táknak kiadták Moszkvából a parancsot, hogy meg kell al-kudni.

Hogy akiket évtizedeken át sárral, mocskokkal dobáltak, azokkal a liberális és radikális elemekkel együtt kell dolgoz-ni, mert nem a kommunizmus többé a cél, hanem az orosz diktatura külpolitikai érdekeit kell a világon szétszórt vö-rö-

seknek szolgálni.

Amerika magyarnyelvű kom-munistái, vagy akik azt hitték magukról, hogy kommunisták, megdöbbenve látták, hogy aki-ket az Új Előre éveken át gaz-embereknek titulált, akiket éveken át szidott és gyalázott, azokkal egyszerre összelelkez-tek és kitalálták, hogy egyesíti őket a "közös front".

És akik magyar Amerikában az Új Előre mocskos támadá-saitól menekülni kívántak, vagy akik bizonyos világnézet-ből egyenesen fetist csináltak maguknak, hajlandók voltak a vérferető szövetségre, össze-öllelkeztek azokkal, akikre un-dor és utálat nélkül nézni nem tudnak.

Gyere be rózsám . . .

Annak idején és két éven ke-resztül e sorok íróját is állan-dóan invitálták a "közös front" csoportba és üzenetet üzenet után küldtek barátaikkal, hogy soha támadni az Új Előrében nem fogják, ha legalább hall-gat felőlük.

És mikor megtudták, hogy köztünk soha nem lehet sem szövetség, sem ilyen erkölcs-te-len megértés, akkor legalább azt kérték, hogy az IWO üz-el-meiről hallgassunk és ennek a fejében is megérték, hogy so-ha a Himler-lapokat vagy azok mozgalmait említeni nem fog-ják.

A "közös front" cégére mö-gött megindult az az átalaku-lás, amelyet a kommunizmus oroszországi bukása kényszerít-tett mindenféle radikális cso-porra.

Az Új Előrére a sarlót és a kalapácsot lesikkasztották, a kommunizmus többé nem volt biblia a számukra és hogy meg-

tartsák maguknak az adófizető csoportot, új programot kellett keresni.

Új szentírás

A közös front adta ezt a programot.

A fascizmus ellen kezdtek harcolni.

Ebből csináltak új szentírást, ezt tüzték ki a sarló-kalapács helyett a lap és a mozgalom frontjára és az olvasók, akik évtizedeken át a kommuniz-musért áldoztak, réveteg szem-ekkel keresték az elárult el-vet az újságban.

Ugyanebben az időben — és természetesen — személyi vál-tozásoknak is kellett történni.

A kommunizmust Gárdos és a hozzá hasonló kevésszámú meggyőződéses kommunista képtelen volt nyíltan feladni, át kellett hát a lapot azoknak a hitelvesztett embereknek a kezére játszani, akiknek soha elvük nem volt, akik a radi-kális mozgalomban csak egyéni lehetőségeket kerestek.

Jön a Zádor

Szabados Zádornak kellett jönni, mert csak neki lehetett elég vastag bőr az arcán, hogy a hátra-arcot meg tudja csinálni.

Annak a Szabados Zádornak, aki a magyarországi munkás-mozgalmakból kénytelen volt minősíthetetlen botrányok után Amerikába szaladni; an-nak a Szabados Zádornak, aki az Új Előre után hirtelen fő-szerkesztője lett a mindig erő-sen konzervatív Amerikai Ma-gyar Népszavának és akinek a "főszerkesztése" alatt abból a lapból a legsötétebb reakció új-ságját csinálta.

Annak a Szabados Zádornak kellett jönni, aki a reakciós Népszava heti hetenöt dollár-s fizetéséből a frakkok és klakkok ragyogó "burzsuj" ru-háit csináltatta magának, aki nem is udvari lakója, de egye-nesen pincsi kutya volt a new yorki főkonzulnak abban az időben és akit megdöbent ismerősei "szennilis gigerlinek" neveztek, mert csak a szennilitá-sában tudtak mentséget keres-ni a számára.

A kommunizmus bukását, a sarló-kalapács lesikkasztását, a tegnapi gazembereknek nevez-tett új szövetségeket és a lap teljes frontváltozását nem tud-ták bevinni az elvtársak.

Akik igazán hisznek a kom-munizmusban, azok undorral fordultak el a megváltozott új-ságtól és azoknak Szabados és hozzá hasonló munkatársainak a ronda gyalázódásai nem ad-nak kielégülést az újságban.

A salak

Akik nem kommunisták, a kiket a közös front-nak neve-zett szélhámadia vitt a tábor-ba, azok érzik, hogy a sarló és kalapács csak le vannak takar-va és hogy ha a radikalizmus amerikai magyar szélhámosai-nak a személyes érdekei kíván-ják, újra vörös lap lesz az új-ságból.

Megmaradtak hát azok a lap mellett, akik annál soha nem elvet, soha nem kommuniz-must, hanem mindig a mocskot, a gyalázódást, az uszi-tást, a trágárságot, a durva-ságot keresték.

Megmaradtak azok, akiknek egészen mindegy, hogy kom-munizmust, vagy hitlerizmust, vagy fasizmust hirdetnek-e az

újságban, amíg abban durván üvöltönek, amíg abban uszíta-nak, amíg abban utszéli ku-tyák módjára haragnak.

Vagyis megmaradtak azok az "öntudatos elvtársak", akik a lapnál és a mozgalomnál csak lelki szennyet kerestek, akiknek nincs a kommunizmus felől fogalmuk, akik észre sem vették, hogy a kommunizmust az Új Előre feladta.

Megmaradtak azok, akiknek elég lelki táplálék volt, hogy a Szülőházjukat állandóan gya-lázzák, mert Moszkva szolgálá-tában és a Szovjet külpolitiká-jának az érdekében EZ volt a kommunista lap igazi és állan-dó programja.

Egy pár hétig ugy nézett ki, hogy sikerül a manőver, hogy akik eddig a kommunista ta-nok elősdierei voltak, ezentul a munkás-szervezetek parazi-tái lehetnek, de csakhamar magukhoz tértek az amerikai munkások.

A CIO leparancsolta a kom-munista parazitákat magáról, ami pedig az Új Előret illeti, azt külön szerencsétlenség érte a CIO ügyében.

Mikor a legerősebben lelke-szedtek az elvtársak, mikor ez-redszer olvasták, hogy ma az a John L. Lewis a megváltó, az új Lenin, akit az Új Előré-ben tegnap és tegnapelőtt mil-

Vagyis megmaradt a legér-téktelenebb salak, a mestersé-gesen eldurvított kis tömeg, amely nem elég talaj arra, hogy abban és azon egy napi-lap tudjon létezni.

A C. I. O.

Utolsó kétségbeesésében az Új Előre — mint ahogy a ta-lajvesztett kommunizmus álta-lában — a hirtelen felvirágozott ipari szervezkedést próbálta ki-sajátítani magának.

Belecsimpaszkodott a CIO mozgalomba és olyan hango-san, olyan tajtékozó szájjal ordi-tozták, hogy "CIO", mintha azt ők találták volna fel és mintha azt Marx és Lenin hagyták volna örökségbe a kommunizmus számára.

Liószer gazember fasiztának neveztek (és fognak még a jö-vőben nevezni), akkor leplezte le a kommunizmus áruló szél-hámosait az a Himler lapcso-port, amely nem volt hajlandó az "egység front"-tal alkudni. Akkor tudattuk az "öntuda-tos elvtársakkal", hogy amíg az Új Előre látszólag most a szervezkedés mellett van, amíg naponta CIO-t habzik és taj-tézik, addig az Új Előre nyomdájában a szervezetet kö-nyörtelenül letörték.

A szkeb-nyomda

A szervezett nyomdászokat kirugták az uccára és szkeb shop-ot tartanak fenn azoknak az elbolondított embereknek a pénzén, akik még nem ábrán-dultak ki belőlük.

Az "elvtársak" nem hittek, nem mertek hinni a Himler-lapoknak, de mikor az Új Elő-re képtelen volt a szervezet jel-vényét, a nyomdász unió label-jét a lapra feltenni, az IWO tagjai szegényteljes undorral látták be, hogy a legközön-ségesebb kalózzokkal van dol-guk, hogy a legvetemültebb és a legszemérmelenebb ban-dát támogatták tizezrekkel évente. Mert tudatára jöttek, hogy a CIO és a szervezkedés mellett ordító Új Előrének tényleg szkeb-nyomdája van Clevelandban.

Szerették volna már akkor a szervezet jelvényét megkap-ni.

Hirtelen pénzt kínáltak a nyomdászok szervezetének, hogy hajlandók velük szerző-dni, le is fényképezték a nyom-dász szervezetnek felajánlott checket az újságban, de az

újabb páfordulást nem tették lehetővé a számukra.

A nyomdászok szervezete nem árulhatta el azokat a sze-rencsétlen nyomdászokat, aki-ket az Új Előre szkeb nyomdá-jából kirugtak és undorral uta-sította vissza az Új Előre checkjét; nem volt hajlandó ezzel a szélhámos társasággal szerződni.

A kegyelemdöfés

Ez adta meg a kegyelemdö-fést a vörös szenny lapnak.

A legelfogultabb, a legkorlá-tozottabb "elvtárs" is belátta, hogy nekünk volt igazunk mindig, hogy a szabadosok nem hisznek abban amit prédikálnak, hogy rutul becsapták őket és önmaguktól is elundo-rodtek, mikor rájöttek, hogy a pénzüket szkeb nyomdára, a nyomdász szervezet leverésére zsarolták ki tőlük.

Nem állítjuk, hogy csupán ez buktatta meg az Új Előret, nem állítjuk, hogy a mi leleple-zésünk nélkül nem bukkott vol-na meg a vörös napilap, mert a bukásra mindenképpen meg-érték.

A kommunizmus megbukott Oroszországban, megbukott az egész világon és a radikális fel-fogású embereknek más meg-oldást, más programot, más célt kell keresni.

A menekülő patkányok

A bukkott kommunizmusból sietve, patkány módjára menek-ülő Új Előre a még mindig kommunista érzelmű olvasóit nem volt képes magával vinni abba a homályos programba, amit kényelmesen csak egysé-gerfrontnak neveznek.

Akik nem hittek, akik nem voltak kommunisták, akiket csak a szenny, a durvaság, az eldurvultság vitt és tartott és tart ma a Szabados táborban, azok nem tudnak fenntartani egy újságot.

Pár hét múlva tehát a száz-szor beszenyvezett, százszor át-festett vörös vitorlákat behu-zák és New Yorkban rózsaszín vitorlákkal fog az IWO pénzén és az "egységfront" zavaros vi-zein egy új lap indulni.

Az a lap már előre letagad-ta, hogy köze lenne a kom-munizmushoz, tehát a kom-munisták támogatni nem fog-ják; de nem fogják támogatni azok sem, akik látják, hogy a lapot ugyanazok a szélhámo-sok csinálják, akik eddig a kommunizmusra esküdtek és annak a nevében fosztogattak és raboltak.

Új vadászterület

Az új lapot azért csinálják, hogy ugyanaz az érdektársaság új vadászterületet csináljon magának, amely eddig a vörös maszlagot hirdette és amely két éve próbálta a harminc éven át hirdetett elveket fel-adni és eladni.

Az új napilap ugyanazokkal a tehertételekkel találja magát szemben, amelyeket nem tud-tak likvidálni az Új Előrének (kivéve, hogy New Yorkban esetleg meg tudnak majd a nyomdász szervezettel egyez-ni), amelyek tehát lehetetlen-ül teszik, hogy az új lap meg-éljen.

Szenny, mocskok, gyalázko-dás, rágalmazás, rosszakarat, gyűlölet még akkor is kevés program egy mozgalomnak és egy újságnak, ha a szennyes indulatokat harminc éven ke-keresztül csepegtették a "hi-vőkbe". Erre a programra épí-tik az új újságot, amely csak abban fog különbözni a meg-bukott Új Előretől, hogy amíg erről csak a sarló-kalapácsot lopták le, az új lapról az Új Előre nevet is eldugják.

FONTOS BEJELENTÉS!

Örömmel hozzuk az amerikai magyarság tudomására, hogy a

MAGYAR HETILAPOK SZINDIKÁTUSA

MAGYAR BANYASZLAP
HIMLER MÁRTON HETILAPJA
CLEVELANDI MAGYAR UJSÁG
DETROITI MAGYARSÁG
AMERIKAI MAGYAR HIRLAP
DAYTONI HIRADÓ
BUFFALOI HIRADÓ
TRENTONI FÜGGETLENSÉG

ÉVBEN BUDAPESTEN TARTANDÓ Magyarok Világkongresszusa

alkalmából rendezendő

NAGY MAGYAR TÁRSASUTAZÁSRA

a Hamburg-American Line — North German Lloyd hajóját választotta

A Magyar Hetilapok Szindikátusának égisze alatt utazók Himler Márton vezetése mellett 1938 július végén indulnak New Yorkból. A hajó nevét, az utazás pontos idejét, valamint a részletes feltételeket rövidesen közölni fogjuk.

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
Telephone Vinewood 1-8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c Single Copy 6c

Megjelenik Minden csütörtökön Published every Thursday

MARTIN HIMLER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.

ELFELEJTETT EMBEREK VAGYUNK

Irta: NAGY ANDRÁS

Akármielyen sokan éltünk Amerikában és a föld kerekének más országaiban, a multban mi Magyarországon csak elfeledett emberek voltunk. Nem törődött velünk ötven éven át senki. Nem! Se velünk, magyarokkal, se tót és zsidó testvéreinkkel. De mi, idegenbe vándoroltak, soha nem feledkeztek meg magyar hazánkról és magyar fajunkról.

Nehéz és súlyos bizonyosága van ennek. A milliókra menő dollárok, amiket hazaküldtünk a szülőházába hozzátartozóink és közvetve az egész magyarság javára, hasznára.

Ha a magyar lapok szerkesztői egyszer adatokat gyűjtenének és kimutatásokat közlőknek arról, hogy mennyi pénzt küldött haza az utolsó ötven év alatt az amerikai magyarság, szédítő számok hirdetésekkel, az amerikai magyarság, szédítő számok hirdetésekkel, az amerikai magyarság, szédítő számok hirdetésekkel.

Becsületese pénz volt. Izzadva, nehezen dolgoztunk mi azért, de igaz szívrrel és tisztá magyar érzéssel küldtük minden centjét a magyar hazába.

És eszünkbe se jutott, hogy azt valaha visszakerjünk. Az amerikai gazdasági válság alatt megtörtént, hogy szükséglettől kényszerítve itt-ott próbáltak egyszereket, hogy a magyar pénzintézetekben levő tőkékiket kihozassák Amerikába, de tudvalevő okokból ez nem sikerült.

Az a befektetés, amit ötven éven át Magyarországra tettünk, jogcimet ad nekünk arra, hogy meghallgatást kérjünk Magyarországtól és annak kormányától. A jelek arra mutatnak, hogy meg is kapjuk ezt a lehetőséget. A Verhovayak Lapja mostanság közölte, hogy a magyar képviselőházban felszólalt javunka és érdekében Somogyváry Gyula képviselő és nagyon hatásosan mutatott rá arra, hogy a külföldi magyarságra a magyar hazának és társadalomnak égető szüksége van.

Ami hír mostanság érkezik hozzánk Magyarországról, gondokban és bajban levő magyar testvéreink, rokonaink és hozzátartozóink révén, arra mutat, hogy ez így is van. Szükség van otthon a mi segítő kezünkre, áldozatainkra. Nyomorgó gyermekek, szenvedő anyák, éhes szájak ma is várják az Amerikából jövő segítséget.

Nem vádolunk a nehéz helyzet miatt senkit. Nem utalunk arra, hogy más gondokkal küzdő országok is vannak Európában és mégis a mi tejjel-borral bővelkedő magyar Kanaánunkban legnagyobb a nyomorúság. Nem mondjuk azt, hogy más államok kormányzata többet törődik a tömegek érdekeivel, csak éppen arra utalunk, hogy az ezeréves Magyarország ma se tudott még igazán demokratikus alapokra helyez-

kedni. Még mindig a fatengelyes, rozoga szekerén jár Magyarország és a változás csak annyi, hogy a határtól határig menő út, amelyet a szekér be kell járjon, Trianon óta sokkal rövidebb lett.

Ha tudjuk is mindezt, ennek dacára jogos büszkeséggel állapítjuk meg:

— Az amerikai magyar ma is magyar maradt. Jobb, fajához, hazájához ragaszkodóbb, mint azok, akik más államokba vándoroltak ki.

Bizonyossággal szolgál erre az állításra egyik magyarországi misszionárius papunk Dél Amerikában tett látogatása, a melynek során erdők mélyén, sátrakba telepedett magyar csoportokat talált. A rettentő helyzet láttára önkénytelenül kiáltott fel a pap:

— Istenem! Elpusztultok itt ebben a vadonban. Nem vágytok vissza hazátokba?

Amire a felelet ez volt: — Otthon nem törődött velünk senki és sorsunk iránt ma még kevésbé érdeklődnek. Miért vágyakoznánk mi haza? Mit hagyunk mi otthon? Semmit!

A keserűség kifakadásának hallatára a missziós pap a legközelebbi délamerikai város népet kérdezte meg az őserdőkben táborozók felől. És sajnálattal hallotta, hogy az elszakadt magyarokat a délamerikai nép ázsiai cigányoknak vélték, akik a kultura legalacsonyabb fokán élnek.

A korábbi időkben mi is így voltunk. Innen eredt a "hunky" szó, mely bizony nem szolgált dicsőségre Amerikában.

De hát mi más lehetett volna a sorsa az idegenben az elfeledett embereknek?

Néha azonban mégis ránk terelődött a figyelem. Olyankor, mikor kérni kellett tőlünk valamit. Mint legutóbb ennek az évek során a magyar írók, művészek és költők álló társaság, amely 75—100 dollár terjedő adományokat akart tőlünk azon a címen, hogy ennek ellenében a magyar kultúrát megismertetik a külfölddel, ami javunkra lesz.

A mi egyszerű eszünk azt felelte erre a kérésre:

— Ha a milliókból, amit ötven év alatt küldtünk, nem tudták ezt megtenni, akkor ilyen nevetségesen kis összegekkel hogy lehetne célt érni? Ne hívogassanak bennünket holmi akadémia alapító tagjainak. Mi ötven év alatt annyit küldtünk haza, hogy magának a nemzetnek, Magyarországnak lettünk annak révén alapító tagjai.

Ha baj van Magyarországon, ezért mi nem vagyunk okolhatók. Nem a mi hibánk, hogy a nemzetnek nem voltak nagy, megfelelő vezeték. Nem rajtuk mult Trianon, akiket lenézett és elfeledett a góg és a vele párosult rövidlátás.

Voltak a magyar hazának kiválóságai: tudósok, írók, költők, művészek, államférfiak és

AMERIKA GAZDASÁGI ÉRDEKEIT

Japán-Kína félhivatalos, vagy "nem-hivatalos" háborúja súlyosan érinti s bár ma még beavatkozásra senki nem mer gondolni, vannak már jingók, akik "erélyes" magatartást kívánnak az elnöktől.

Szenátor Pittman, a szenátus külügyi bizottságának egy befolyásos tagja kijelentette a mult héten, hogy "gyávaság" lenne a Kinában tartózkodó amerikaiakat rábízni a sorsukra s más szavakkal ez azt jel-

diplomáták, de ezek együttvéve se tanulták meg azt, hogy miként lehetne a házat megmenteni. Európa legalkotmányosabb országát, amely az angol Magna Chartával csaknem egyidejűleg kapta a maga alkotmányát és amely felől hi-zelleg mondjuk önmagunknak, hogy a föld kerekének egyik legalkotmányosabb országa. Ha feladat van ránk, amerikai magyarokra, úgy az csak egy lehet:

— Nekünk kell felépíteni otthon azt az iskolát, ami az igazi demokrácia jelentőségét és szellemét tanítsa testvéreinknek.

De ne menjünk a világkongresszus elé szemrehányásokkal. Eső után későn jönne a mi szemrehányásaink köpenyegé. Mikor mi a külföldi magyarok világkongresszusára készü-lünk, a haza javát kívánjuk szolgálni akként, hogy az mindnyájunknak előnyére legyen. Amit mi 1938 során Magyarországon tehetünk megjelentésünkkel, felszólalásunkkal, annak lássa hasznát minden magyar, de lássák hasznát hazafias tót és zsidó testvéreink is. Egyrangúak azok velünk, akiknek történelmi multja azt igazolja, hogy igaz fiai voltak mindig a szülőházának. Olyan igaz fiai, akikkel szemben jogosan és igazságosan az a mindentéle megomozdulás, aminek ujjában vagyunk a tanui.

Ha itt-ott kicsendül a bennünk felgyülemlett keserűség hangja, nem lehet azt tőlünk rosszvéneven venni. Elvégre is kapunk mi éppen elegendő és megbízható híreket a mai Magyarország helyzete felől és azoknak hangja nem olyan, ami jókedvre deríthetne bennünket.

Nem volna helyes, ha akkor, amikor a világkongresszusra készülünk, a külföldön élő magyarok itélőszéke elé szölitőnk azokat, akik szülőházánk sorsát intézik manapság. Elvégre más országok le-vegője más szellemet leheltek a nének során a magyar írók, művészek és költők álló társaság, amely 75—100 dollár terjedő adományokat akart tőlünk azon a címen, hogy ennek ellenében a magyar kultúrát megismertetik a külfölddel, ami javunkra lesz.

Azt hiszem, hogy minden amerikai magyar aláírja azt, amit mondok: — Baráti kézfogásra nyujtott karral, szeretettel közeledünk Magyarországra felé, amikor az 1938-ik évi külföldi magyarok világkongresszusára készülünk.

Jól értsük meg! Budapestre készülünk és nem Párisba. Nekünk, akik csakugyan magyarok vagyunk, nem lehet keresni valónk ott, ahol idegen nemzetek fölehallatára és bírálólag beszélnek a magyar viszonyok felől. Nem ismerünk olyan embert, aki a piac közepén emelvényre állna és onnan kiáltaná hangos szóval az öszegyülekezett szájtátók felé:

— Nézzétek, milyen csunya fekélyek vannak az én csunyam testem.

Lehetnek hibái Magyarországnak, de aki igaz magyar,

lenti, hogy "erélyes" politikát kíván az elnöktől.

Senki nem kívánja, hogy Kinában tartózkodó polgártársainkat magukra hagyjuk s a kormány már gondoskodott róla, hogy távozhassék a tűzvonalból mindenki; de egy lojális amerikai polgár sem várhatja el, hogy miatta belenyuljunk az ázsiai darázsészékbe.

Semmi helye nincs amerikai polgárnak olyan harctéren, ahol nincs közvetlenül érdekelve hazájuk s ha mégis ott maradnak, ne számítsanak rá, hogy életüket és különösen vagyoniukat az Egyesült Államok hadereje megvédi.

A HANGSULYT ITT

a vagyoniára kell helyezni, mert ezek a megnyilatkozó jingó kilengések voltaképpen a Standard Oil, meg a többi amerikai társaság kínai befektetéseknek az érdekében történnek.

S ha az ázsiai háboru tovább huzódik, kétségtelenül propaganda indul majd ebben az országban, hogy az Egyesült Államok — más nemzetekkel karöltve — avatkozzék a dolgába.

Ez érdekében áll az angol, csakugy, mint az amerikai tőkésnek, a propaganda tehát ismét Angliából fog indulni.

És mert ebben az országban senki nem seleges, mert a polgárság rokonszenve feltétlenül és osztatlanul a megtámogatott és majdnem védtelen Kinával van, könnyű lesz a japánok elleni gyűlöletet a kiróbbanásig fokozni.

Bármi fog történni és bármilyen kutermegeztet fognak kö-zöttünk végezni, Amerika polgárainak tudniuk kell, hogy CSAK a tőkés-érdekeltség kívánhat háborút s ellent kell állni minden ilyen törekvésnek.

A SEMLEGESSÉG TÖRVÉNYE

szert az elnök joga és kötelessége, hogy amennyiben és amikor "ugy találja", hogy háboru van két nemzet közt, a hadiszerek kiviteltét megtiltsa és a hitelt a hadakozó felektől elzárja.

Természetesen kötelessége ezt az elnöknek azonnal megtenni, ha a hadviselő felek hivatalosan háborút üzennek egymásnak, de használhatja a saját belátását ilyen esetben, mint a mai esetparé Kína és Japán közt, mikor "hivatalosan" nem létezik háboru.

Amig arra módja lesz az elnöknek, nem fog háborút "találni", mert ha a tilalmat elrendelné, erősen használna — Japánnak. Már pedig Japánnak sem a kormányunk, sem a polgárság nem akar használni.

Amig nincs elrendelve a kiviteli tilalom, addig Kína itt fejezve és pénz kaphat s olyan árut vásárolhat, ami a hadviseléshez szükséges. Ha a tilalom el van rendelve, Japán fejezve nem kaphat, de vásárolhat élelmiszert, gyapotot és száz más árucikket, ami a háboruhoz erősen szükséges.

az rejtegeti, titkolja azokat és nem használja cégérnek arra, hogy a világ figyelmét ráterelje.

Nem, kérem, mi nem megyünk Párisba. Sőt azt se tűrjük meg, hogy a külföldi magyarok világkongresszusán, Budapesten olyan elemek vonuljanak fel, akik Páris felé kacsintgatnak. A magyar hazát csak mi, igaz magyarok menthetjük meg és nemis akarunk sorainkban mást látni, csak igazi magyart.

ALÁIRTA AZ ELNÖK

azokat a sebtében megszavazott törvényeket, amelyeket az utolsó napok lázas sietségében talán senki a törvényhozók közül el sem olvasott s amelyek közt sok visszaélés megbujik.

Maga az elnök is elítélte például azt azt erkölcssten törvényt, amely a gyárosoknak az árak patentrozásához a szabadságot megadja. Ez azt jelenti, hogy ha egy gyáros az általa készített árucikk kicsinyben való eladási árát megszabja, a kiskereskedő nem adhatja azt olcsóbban.

Vagyis ha mondjuk egy dolláros inget a kiskereskedő hatvan centért vesz a gyárostól, nem adhatja azt el a vevőjének kilencven centért, ha akarná, mert a gyáros ezental ragaszkodhatik az általa megszabott eladási árákhoz.

Mínthogy ezt a törvényt egybekapcsolták egy fontos adótörvényvel, az elnök kénytelen volt az egész billt aláírni s ezzel a legaljasabb racketek egyike törvény lett e hazában.

A DEMOKRÁCIA LEGFONTOSABB

kelléke a "home rule", amely meggátolja, hogy a szövetség beavatkozzék az egyes államok ügyeibe. A mult héten láttuk, hogy a demokráciáért sokszor olyan nagy árat kell fizetni, amit nehezen visel el egy szervezet társadalom, de amit ez a rendszer megkövetel a polgártól.

Alabama kormányzójának a joga, hogy a legközelebbi választásig kijelölje a lemondott Black Supreme Courti bíró utódát s a kormányzó ur pilanatnyi habozás nélkül megállta Alabama számára az alkalmas U. S. szenátort — becses nevében.

A szenátor fizetése tizezer dollár évente, de kap azonkívül 14 ezer dollárt clerkek alkalmazására minden szenátor, önagysága tehát a választásig ezt a jövedelmet és a szenatori rangot fogja élvezni.

Ezt a gyalázatos politikai racketet olyan természetesen tartja a lakosság, hogy Alabama tehetetlen polgársága még csak tiltakozni sem akart valami erősen.

Bizonyára úgy gondolják, hogy ha a király az egy éves csecsemőjét kinevezheti mondjuk ezredesnek, akkor a kormányzó is megteheti azt a nejét.

MOST MÁR BIZTOSRA

veszi mindenki, hogy Roosevelt rendkívüli ülésre fogja összehívni november felé a kongresszust, hogy a "hőség" elől elmenekült honatják fejazzék be a munkát, amit rakoncátlan gyermek módjára ott hagytak.

A legsürgősebb feladatunk mindenesetre az, hogy a farmerek sorsát rendezzék. Az idej nagy termés és elég jó árak arra fogják bírni az amerikai farmert, hogy ismét nagyobb területet vessen be buzával, tengerivel és gyapottal.

Természetes, hogy hasonló nagy termés, vagy ennél nagyobb termés a következő évben az árakat ismét leverné.

Ha a farmerek állandó segélyt és szubveniót várnak a nemzettől, akkor bele kell egyezniük, hogy terméseiket korlátozzák s nem kívánják el, hogy évről-évre mondjuk tizenkét centet adjon a kincstár kölcsön a kilenc centet erő gyapotra.

Mínthogy a földművesek segélyt igenis akarnak, a kongresszus dolga, hogy megállapítsa a segéllyel szemben a farmerek kötelezettségeit, még mielőtt az első termést elvetik, ami a téli buzával három-négy

hónapon belül meg fog történni.

TERMÉSZETESEN LE KELL

a kongresszus rendkívüli ülésének a munkabér és munkaidő javaslatot is tárgyalni és nem lehet elhinni, hogy az elől még egyszer kitérnek.

Végre a déli államok képviselőinek — csakugy, mint minden más honatyának — lehet, ha mérnek, a javaslat ellen szavazni, de nem tagadhatják meg a kormány és a munkás-ság azt a követelését, hogy szavazzanak a dologban.

A két-három hónapos szünet alatt egyébként a kongresszman és szenátor urak hallani fognak kerületeikben egy-két megjegyzést, ami valószínűleg jö-zanító hatással lesz rájuk és az ősszel nem lehet kifogás a "meleg" sem.

Senki nem állítja, hogy tökéletes a javaslat, azt sem vitatja senki, hogy felette vakon kell szavazni, de igenis joga van rá a munkás-ságnak, hogy a kongresszus ezt a fontos javaslatot kellő komolysággal tárgyalja. És kötelessége minden honatyának, hogy nyíltan szavazzon ebben a bérdesben.

MINDENESETRE BAJ,

hogy a kormányzó demokratia pártban olyan kiélezett viszály van, ami a szenátusban majdnem verekedett idézett fel az utolsó órákban.

Hiába próbálja Farley az ellenléket megnyugtadni, hogy a kormány részéről a jövő évi választások alkalmával "boszszut állni" senkin nem fognak, nyilvánvaló, hogy az igenis szándékában áll az elnöknek.

Erkölcstelenesség is lenne, ha a párt és a kormány egységesen támogatna olyan szenátort, aki elkeseredett ellensége az u dealnek, mert az azt jelentené, hogy az elnök a programját feladja.

Igenis meg kell a választókat egyenesen kérdeni, hogy vele maradtak-e az elnökkel, vagy frontot változtattak és azokban vannak, akik az elnök egész programját gáncsolni akarják.

A polgárság joga és kötelessége, hogy véleményt mondjon e nagy vitában és család lenne, ha erre nem adnának neki alkalmat, vagyis ha úgy tünet-nék fel a dolgot a jövő év novemberében, hogy a nézeteltérések elmúltak.

HA AZ ELNÖK NEM

kaphat a polgárságtól többé a szenátusban olyan többséget, amely vele dolgozik, hogy megvalósítsa az u deal programját, akkor a fake-többséggel nem érdemes csalni a polgárságot, mert az csak arra lenne jó, hogy a kormányon levő párt a politikai konckokat megtarthassa magának.

Amerika polgárságának jogában áll, hogy Rooseveltől a további támogatást megvonja és visszaküldje a szenátusba és kongresszusba mindazokat, akik leszúrtak a programját.

De ezt nyitott szemekkel és határozott instrukciókkal kell megtenni, nem pedig azzal, hogy a választás előtt látszólagos egyezséget csinálnak, mikor nyilvánvaló, hogy más az elnök és más a reakció törvényhozók programja s hogy a nézeteltérésen kívül ma már az egyéni gyűlölség is lehetetlenlé teszi az együttes munkát a számukra.

A MUNKA FRONTJÁNAK

egyetlen örvendetes pontja az volt a mult héten, hogy az autó munkások szervezetének az első nagy konvencióján a békét és megértést keresték. Valószínűnek látszik, hogy a

szervezet összes frakciói együtt fognak működni és hogy a jó-zás és mértékletes Martin marad a nyeregben.

Ilyen célból jelent meg Lewis és a CIO minden más magysága a konvención s remélnünk kell, hogy a céljaikat elérik.

Annál sajnálatosabb, hogy John L. Lewis még ezt a konvenciót is felhasználta a gyűlölet és a harc hirdetésére, mikor csufolódo iskolás gyerek módjára Greent nyálas száju áruólónak nevezte.

Wm. H. Green minden esetre nagyon mérsékelt tehetséggel van megáldva, de áruólónak ostobaság nevezni.

Megelégedhetett volna John L. Lewis egész bátran azzal, hogy hadat üzent Fordnak, a mit erősen helyeselték nemcsak a delegátusok, hanem mind-azok, akik a munkások szervezkedését óhajtják.

A választások egyébként Homer Martin győzelmével végződtek.

KÉSZEKKEL NYUGSZIK

bele az automobil ipar minden értelmes munkása, hogy egy dollár külön adót fog a Ford elleni háboru céljaira minden autó-munkás fizetni s így négyszázezer dollár lesz a szervezkedés költségeire, ami még Forddal szemben is nagy összeg.

S ha a konvenció harmonikus befejezése meg tudja teremteni az autó munkások közt azt a fegyelmet, amire egy szervezetben szükség van, akkor velük lesz a Ford elleni küzdelemben mindenki.

A CIO további sikere is nagyrészt attól függ, hogy mostantól kezdve a mérsékelt elemek fogják-e a szervezetet vezetni és hogy számítani lehet-e rá, hogy a CIO szerződéseit a munkások mindig megtartják.

Ezt ma már nemcsak a munkaadók nézik és várják, hanem maguk a munkások is, akik igenis valamilyen szervezethez akarnak tartozni, de akik érzik, hogy csak komly és önfegy-mezett szervezet tudja a munkásokat eredménnyel szolgálalni.

MIKOR ELITELJÜK

John L. Lewist, hogy az autó munkások konvencióját Green elleni lázításra használta, nem tudunk jobb véleményt mondani Greenről sem.

Az AFL legutóbbi atlantai végrehajtó bizottsági gyülésén ő is a kiméltelen harcot hirderte s nem a ragadozó tőkés-ostály, hanem a CIO ellen kívánja a munkásokat vezetni.

A méltó feleletet egy-két szervezettől már megkapta, mert az AFL szervezetei nem hajlandók ERRE a háboruságra pénzt adni.

Legfőbb ideje lesz az ősi konvención, hogy az AFL-nek ezt a tehetetlen és a gyűlöletbe belevakult vezérét eltávolítsák a helyéről; ahogy a CIO-nak sem ártana, ha Lewis helyett intelligensabb és kevésbé megdagadt fejű emberre bíznák a munkások további szervezésének az ügyét.

A KÉT SZERVEZET KÖZTI

testvérharcban a mult héten az AFL szenvedett vereséget két fronton, mert a tanítók szervezete — bár benn maradt az AFL-ben — úgy határozott, hogy minden rokonszenve a CIO mellett van.

Az akroni gummi gyári munkások óriási többséggel a szövetségi Labor Board által elrendelt választáson szintén a CIO mellett szavaztak s ez a sors éri az AFL-t majdnem minden választáson, mikor a (Folytatás az 5-ik oldalon)

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

két szervezet közt van alkalma választani a munkásnak.

Nagyon szép eredményeket ért el a múlt héten is a selyem és műselyem-iparban a CIO, mert a kisebb gyárak tucatjai szerződtek velük New Jersey és Pennsylvania államban.

Több ilyen gyárban a sztrájk tovább tart, de a küzdelem kimetetele nem kétséges; a szervezet mindenütt el fogják ismerni.

SÜLYOS HIBÁNAK KELL

tartanunk a CIO részéről, hogy már erre az órsze programba vették a farm-munkások megszerzését, amire szerintünk egyelőre sem a CIO, sem az AFL nem képes.

Előbb az ipari munkásokat kellene szervezni, akik közül még legalább husz millió ma sem tartozik egyik szervezethez sem s csak azután lenne szabad a farm-munkásokra gondolni.

A munkásérdeknek szükségük van rá, hogy a farmer vidékek kongresszmanjei támogassák azokat a törvényhozásban, felesleges tehát egyelőre ellenszenvet kelteni a szervezetek ellen a farmerban.

Lewis ezzel a lépéssel a farmer-labor pártnak akar kedvezkedni Minnesotában és még egy-két északnyugati államban, valószínű azonban, hogy ezt a politikai barátságot drágán meg fogják a munkások fizetni.

A földművesnek nem az az érdeke, ami a városi proletárnak és ha egyelőre hajlandó a szervezkedést és a szociális javaslatokat támogatni, az első alkalommal a munkások ellen fog fordulni, mikor a saját érdekeit látja veszélyben.

ISMÉT ELMÉRGESÉDETT

a helyzet a nagy vasutak és közel háromnegyed millió vasúti munkás közt, akik husz százalékos béremelést akarnak.

Szerencsére a törvény gondoskodik róla, hogy sztrájk előtt a vitát szövetségi bizottság előtt kell tárgyalni és ez a béke lehetőségét megadja. Remélhető, hogy sztrájkra nem kerül a sor s a béremelésnek legalább egy részét a munkások megkapják békésen.

A múlt héten is a sztrájkok tömkelege söpört végig a nemzeten s annyi a bérharc, hogy a hirszolgálati irodák képtelenek mindről beszámolni s azok nem is képeznek többé újságot. Volt egy néhány sit-down sztrájk, amiknek azonban végét vetették a bíróságok s két-

NYUGTÁZÁSOK

A múlt héten a következő testvérek küldtek pénzt a maguk vagy mások előfizetésére:

A. Vadas, Lynch; John Simon, Northfork; L. Fülöp, Detroit; Coleman Orosz, Kulpmont; Michael Kardos, Wheatland; Martin Kovách, Granite City; László Puskás, Helen; P. Lynch, Carney; Andrew Kish, Fairport Harbor; Joseph Érsek, Adena; Joseph Lányi, Red Dragon; Alex Kish, Ward; Joseph Pota, Detroit; Béla Hegedüs, Cleveland; Bill Gerber, Clarksburg; Andy Yambor, Imperial; Mike Jupin, Bridgeport; Joseph Somjai, Cinderella; Andy Dobos, Pocahontas; Beny Hadar, McKeesport; John Matyi, Courtland; Thomas Percy, Trenton; Julius Yager, Ida May; Bálint Kutasi, Wakenva; Steve Hoder, Barton; F. Benis, Hastings; John Tóth, Pittsburgh; Joseph Pova, Morgantown; John Lawrence, Cumberland; Mike Moger, Philadelphia; John Ramen, New Athens.

Hálás köszönet, testvérek.

százezer olyan bérharc volt, amelyekben száznál többen vontak ki a munkából.

Munkás-körökben nagy veszteségnél tartják, hogy McGra- dy munkaminiszteriumbeli államtitkár lemondott s állást vállalt az ARC-nál, ahol a munkástügyeket fogja intézni.

A GAZDASÁGI VISZONYOK

továbbra is a szokásos nyári cökkenés hatása alatt állnak s a tőzsdéken ismét estek az értékek.

Emelkedett ugyan a vasutak forgalma, de ezt a bőséges termelés, nem pedig a fellendülő üzlet okozta, mert minden más téren visszaesést észleltek.

A kitünő termés általában mindenütt meg volt, de vannak egyes elemi csapással sújtott vidékek s például Nebraska már segélyt kért a szövetségtől a múlt héten, mert a szárazság felégette a legelőket és tönkretette a tengeri termést.

Mínt hogy az északnyugati államokban a vetés még talpon van, félni lehet tőle, hogy a szárazságok további károkat okoznak.

Az általános jó termés hatása alatt némileg estek az árak a múlt héten, de a földműveseknek még mindig nincs okuk a panaszra.

A GYÁRÁKBAN KORAI

fellendülést várnak, amelyben nem kis része lesz a japán- kínai háborúnak, ahonnan a rendelések máris érkeznek.

Japán idáig leginkább ócska vasat vásárolt, de ma már nagy acélrendeléseket ad le a gyáraknak, mert abból gyorsabban tudnak fegyvereket és municiót csinálni.

Természetesen mindkét fél nagyobb üzemeket ad az autópiparnak (truck) és a repülőgép iparnak s egyelőre mindkét félnek van rá pénze, hogy az áruért fizessen.

De a belföldi viszonyok is kedvezőek, mert nyilvánvaló, hogy a farmerek ez évben sokat költhetnek s az autópipari is fokozottab erővel fog az új modelleken dolgozni.

Az építő ipar fellendülését a pár hete megszavazott Wagner-féle billtől remélik, ez a reménység azonban csak a tavaszra válhat valóra.

ANDREW MELLON HALÁLA

egy letűnt és elmult korszakot jelent a számunkra, amelynek rabló-lovagait ebben a hazában a hízog betű "empire-buildereknek" nevezték.

Mellon egynéleg nem volt bűnösebb, csak ügyesebb és lelketlenebb a többi tőkésnél, egyszerűen alkalmazkodott a rendszerhez és élt azzal az alkalommal, amely szabad prédát csinált a nemzet természetes kincséből és a — munkásból.

Az elhunyt multi-milliomos muzeumot adott a nemzetnek, de annak költségét — 65 millió dollárt — úgy préselte ki a munkásból, hogy Pennsylvania bányái a nyomor tanyái voltak tíz éven keresztül.

Templomokat, katedrálisokat épített, de iparvállalatainak kockáit kiaposták a belét a munkásnak, ha az véletlenül igazán elhitte, hogy az alkotmány a legfőbb törvénye a hazának, nem pedig az a rendelet, amit a Mellon irodájában megírtak.

Bankjai és biztosító társaságai révén a mások pénze feletti rendelkezést szerezte meg magának és így történt, hogy "potom" ótszáz millió dollár magánvagyonnal talán a leg-hatalmasabb ur volt ebben az országban, mert nyolcezer millió dollárt képviselő vállalatok élén állt. Az új deal új korszak-

AZ ANGOL NAGYKÖVET

le.övése háborúra, vagy erőlyes beavatkozásra még nem fog vezetni, de Japán bejelentette a kínai partok blokádját, ami már élesen belevág az angol-amerikai üzletbe s azt már nem fogják a hatalmak szó nélkül elnézni.

Háboru esetén a hadviselő államnak joga van a blokádozhoz, ha tehát a hadjárat hosszú lesz, Japánt kényszeríteni fogják, hogy hivatalosan is háborút üzenjen Kínának.

Bármi történik és bármilyen hosszú lesz a küzdelem, annak kimenetele, sajnos, nem kétséges, mert csodák manapság már nem történnek, Kinán pedig csak csoda segíthet.

A japánok győzelme viszont nemcsak Kína vereségét, hanem minden ipari állam vereségét jelenti, mert ez esetben a kínai piac bezárul előttük s azt Japán lefoglalja magának.

EURÓPÁBAN AZT HISZIK,

hogy a spanyol-olasz háboru a végéhez közeledik s hogy a törvényes spanyol kormány hónapjai meg vannak számlálva.

Santander eleste voltaképpen nem fontos, de ha az ott felszabaduló olasz-német csapatokat Madrid ellen viszik és eseten a Madrid-Valencia utat elvágják, akkor a háboru a spanyolok vereségével lesz fejezve.

Vannak viszont katonai szakértők, akik azt hiszik, hogy a spanyol kormány a Madrid-Valencia utat bevehetlenné erősítette s hogy az utolsó hónapokban a hadsereg kitűnően fel lett szerelve.

De ez esetben is csak a minél hosszabbra nyuló háborút, nem pedig a spanyol kormány győzelmét remélik.

EGYÉBKÉNT LEVETETEK AZ

álarcot a múlt héten és Santander eleste után Mussolini hivatalosan is bejelentette, hogy a város bevétele olasz győzelem volt, miből legfeljebb a németek és az afrikai morok kérhetnek egy kis részt maguknak.

Ma már polgárháborúról a gyerekek se beszélnek s mindenképp tisztán látják, hogy itt az olaszok és a németek a negroid morok segítségével egy védetlen nemzetre röhantak s a "kereszténység védelme" címén kálózhadjaratot folytattak.

Francot a legjobb akarat mellett sem lehet többé forradalmárnak nevezni, hanem közönséges árulónak, aki idegen hordákat és afrikai negroidokat vitt a saját hazája ellen,

A SZERETET HIDJA, AMELY UJRA ÁTIVEL A NAGY ÓCEÁN FELETT

Kötelezettség és kettős öröm. — Szorgos kezek dolgoznak az őszi szeretet-csomagokon

Szorgos amerikai magyar kezek kezdik máris kiválasztani azokat a ruhaféléket, háztartási cikkeket, amikkel az óhazának nehéz körülmények között élő rokonok helyzetét próbálják segíteni. Vajjon van-e egyetlen magyar ember is, aki ne érezne, hogy minden egyes darabka, amit a szeretetsomagok számára tesznek félre, akármilyen is az, ruhaféle, kabát, cipő, alsóruha vagy élelmiszercikk, konzerv, kávé, tea, csokoládé, cukor a legkisebb csomag is éppen úgy mint a legnagyobb egy-egy láncszeme annak az ujra kiemelkedő hidnak, a szeretet hidjának, amely az idén ősszel ismét át fog ivelni az óceán felett.

Amerikai magyarok ezreinek jószíve, áldozatkészsége, hűségessége rakja és kovacsolja össze ennek a szeretethidjának minden egyes kis darabját. S ezt a szimbolikus hidat mindig ujra és ujra megsodálják, meg

ahogy hajdan a magyarok el- en a muszkákat is magyarok, a muszkavezetőknek nevezett árulók vezették.

A KÉT HÁBORU IZGALMAI

eiegendők arra, hogy más nemzetközi vonatkozásu mozdu- latokat egyelőre kerüljenek a hatalmak, de elég dolga akad valamennyi európai kormány- nak belföldön s így jelen egy a belső konszolidáció dolgoznak.

A franc kormány kénytelen volt a kenyér árat emeltetni fel a múlt héten, hogy a municiótért képes legyen fizetni s ez a nyomasztó gazdasági helyzet állandóvá teszi a nyugtalanságot az országban.

Németországban a Hitler kormány arra készül, hogy a Nürnbergi hírhedt ünnepeket a közeli hetekben megtartsa, közben azonban egyre idegesebb a német földműves és a munkásság, mert az egyre nehezebb helyzetet soká nem bírják. És a Nürnbergben megszokott gyűlölet-hozsanna ma már a német gyomrok korgását elcsitítani nem képes.

LENGYELORSZÁGBAN EGYRE

tart a földművesek lázongása, amelyeknek néhány tucat áldozata ismét volt a múlt héten. Ugy látszik, hogy a diktatura sem tarthat féken egy népet, ha annak kenyeret adni nem tudnak.

A nagyobb mértékben fegyverkező nagy államok közül a gazdasági és politikai megrázódásokat csak Anglia volt képes elkerülni, mert az angol birodalom hatalmas gazdagsága az egyre emelkedő államtartozásokat könnyen elbírta.

De Anglia népe s különösen a munkásság egyre idegesebben kérdezi a kormánytól, hogy a fegyverkezés hová fog vezetni s hogy a két nagy harc- tér közül melyiken fog előbb az angol katona vérezni.

OROSZORSZÁGBAN TOVÁBB

dühöng a terror és szinte mindennaposak a listák, amelyek a kivégzett árulók neveit tudatják a világgal. (Még hosszabbak azoknak a kivégzetteknek a listájára, akiknek a neveit nem tetik a világgal.)

Lehetetlen elképzelni, hogy a kommunizmus annyi ismert régi apostola egyszerre hátat fordított volna annak, amiért sokan közülük évtizedeken át tartó száműzetést szenvedtek, nyilvánvaló tehát, hogy a kivégzett emberek nem a kommunizmus ellen, nem a Sovjet ellen s még kevésbé az orosz nemzet ellen végeztek, hogy csak a véres kezű diktátor személyes gyűlölete küldte őket a vérpadra.

(Az Új Előre máig sem adott magyarázatot, hogy "Kun elvtárs" áruló volt-e s hogy az "árulás" miben állt.)

HA MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

pénzért akart volna vásárolni az amerikai sajtóban jóakaratu és értékes reklámot, nem tudta volna azt annyit megvenni, mint amennyivel Magyarország adósa ennek az országnak; de a múlt heti bejelentése megszerzte azt ingyen Magyarország számára.

Az a bejelentés, hogy a két milliónyi tartozásra a csekély törlesztéseket nemsokára megkezdik, minden amerikai lapban a dicsőség vezércikként sorozatát váltotta ki s természetes, hogy azt az amerikai magyarok végtelen örömmel fogadták.

Akik látták hogy a finnek az államtartozás törlesztését meny nyire tökéletesítették, talán akarattukon kívül, hogy a kereskedések kirakataiban milyen otthon lett a finn áru, azok megértik, hogy Magyarország számára ez az elhatározás nem csak erkölcsi, de nagy anyagi

ÁL-KONVENCIÓ ILLINOISBAN

Az az "egyesítési" bizottság amely hónapok óta a két illinois szervezet egységét kívánja, "konveniót" hívott össze szeptember 12-re Gillespie-ba, ahol az egyesülés "feltételeiről" akarnak beszélni.

Mínt hogy az egyesülési szándékra a Progressiviek közt semmi hajlandóság nincs és mint hogy az egész mozgalom a kis szervezet minden hivatalos ténnyezője nélkül, sőt azok akaratára ellenére történik, nem látjuk, hogy mi értelme ennek az újabb cirkusznak.

Minden becületesszándékú ember örömmel látná, ha Illinois szénmezőin a testvérharc megszűnnék és a két szervezet egybeolvadna, de azt is látja minden tisztességes ember, hogy ennek bizonyos elmaradhatatlan feltételei vannak.

A Progressive vezeték minden kijelentése dacára természetesen kell tartanunk, hogy idővel a kisebb szervezet olvad a nagyobbba.

De teljes joggal követelik, hogy először a United Mine Workers 12-ik kerülete legyen önálló, ahogy azt a UMWA alkotmány előírja és takarodjanak el azok a véresközti tisztviselők a vidékről, akiket Lewis nevezett ki a bányászok nyakára.

Sajnos, ilyen hajlandóság a UMWA-nál nem látunk.

Látjuk eshelyett, hogy Edmundson, a gyilkossággal vádolt, kinevezett kerületi elnök pénzzel és pálinkával híveket toboroz magának a Progressiviek közt, akik aztán a bányászok állítólagos nevében minden áron az egyesülést keresik.

Ezek az elemek fognak "konveniózni" szeptember 12-én Gillespie-ban, de a Progressive szervezet végrehajtó bizottsága nyilvánosan kijelentette, hogy a szervezetnek és a szervezet tisztviselőinek semmi köze ehhez az egész mozgalomhoz.

értéket is jelenthet. Különösen ha azt kellő áttekintéssel ki fogják majd használni.

ROMÁNIÁBAN PUCCSTOL

féltek a hét végén, mikor váratlanul megjelent egy orosz repülőgépen a király öccse, akit tavaly egy évre száműzték s a király megfosztott a rangjától, mert polgárlányt vet el, aki Lupescu asszonyban, a király szeretőjében nem volt hajlandó koronázatlan királynét tisztelni.

Attól félnek, hogy Miklós herceg a román nazisták élén magához ragadja a hatalmat, a királyt — szeretőjével együtt — elűzi és régensnek fogja ki- nevezni magát, a volt király és a jelenlegi trónörökös állítólagos javára.

A román puccs lehetőségeit igazgottan tárgyalják a kis antánt minden államában, mert egy ilyen változás Romániát a kis antántból kivinné és bekapcsolná a német érdekcsoportba.

LATIN-AMERIKÁNAK

nyugalmas napjai voltak a múlt héten és úgy Paraguayanban, mint Bolíviában lecsillapultak a kedélyek, mikor az új diktátorok a kormányt átvették. Mindkét államban mielőbbi alkotmányos rendet ígérnek, ezek az ígéretek azonban Latin Amerikában nem szoktak sokat jelenteni s talán teljesül- ni ezek sem fognak.

Mexicóban a kormány két utolsó konzervatív tagját lemondatták a múlt héten, mert elleneztek az elnök intézkedését, amely a föld felosztását megkezdte s amelynek értelmében a peonoknak adott földet több helyen — kísérletképpen — kolektív módon fogják művelni.

Ezzel a változással most már teljesen radikális kormány

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

HUSZTI JÓZSEF. — Köszö- net a szíves sorokért. Bizalom és reménység, testvér.

MRS. M. KARDOS. — Köszönet és szíves üdvözet.

"RADIKÁLIS Bányász". — Felesleges Hitlerrel vagy Mussolinival fecsegni, mikor két szóval el lehet a dolgot intézni. A kérdés ez: szkeb nyomdaja az Új Előre nyomdaja, igen vagy nem? A másik kérdés ez: megtagadta-e az elvriai bíró két embertől a polgárpapirt, mert IWO tagok, igen vagy nem? That's all.

COLOMAN OROSZ. — Many thanks, Son, and regards. Why not enter the contest and come to Europe with me? Money was credited to proper parties.

ÉCSY GYULA. — Szívesen, testvér.

BOZSNYÁK J. — Köszönet. Ugy cselekedtünk. Szíves üdvözet.

SZIJGYARTÓ IMRE. — Összesség utasításait követtük és teljesen önre bizzuk a dolgot, mert tudjuk, hogy a legjobbat csinálja. Csak kitartás és türelem. Szíves üdvözet.

JÁMBOR ANDRÁS. — Köszönet, testvér. Igen, megkapja az agkori segélyt. Szükség esetén szívesen segítünk, de úgy látjuk, nem lesz rá szükség. Szíves üdvözet.

LÉVAY ANDRÁS. — Szívesen, testvér.

LASSU FERENC. — Köszönet, megtettük.

MRS. BILL GERBER. — Hálás köszönet és szíves üdvözet. Igaza van, hogy aki állandóan olvasni akar egy újságot, az fizessen meg érte.

LÁNYI JÓZSEF. — Köszönet és szíves üdvözet.

PUSKÁS LÁSZLÓ. — Köszönet, testvér.

SOMJAI JÓZSEF. — Hálás köszönet, testvér és mielőbbi teljes jobboldalt kívánunk.

MRŠ. JULIUS YAGER. — Hálás köszönet.

RAMEN JÁNOS. — Köszönet és szíves üdvözet.

MATYI JÁNOSNÉ. — Hálás köszönet.

MINDENKINEK, MINDENHOL. — Aki hátralékban van, legyen szíves, amennyit tud, fizetni. Az előfizetéssel már be lehet küldeni a naptár szállítási költségét is, 25 centet vagy kettőért 100 centet.

HODER ISTVAN. — Köszönet, testvér.

ÖZV. KISH ANDRÁS. — Hálás köszönet és szíves üdvözet.

MRS. BELA HEGEDÜS. — Thanks and regards.

KUTASI BALINT. — Köszönet a pénzért és az értesítésért. Azt a lapot beszüntettük. Szíves üdvözet.

LAWRENCE JÁNOS. — Köszönet a szíves sorokért is.

JUPIN MIHÁLY. — Köszönet testvér és szíves üdvözet.

MRS. P. LYNCH. — Köszönet, elküldtük.

MIKE LAHI. — Szívesen várunk.

KOVÁCH MARTON. — Köszönet, testvér.

TÓTH JÁNOS. — Köszönet, utasítás szerint könyveltük. Mért nem lép be a versenybe? Szíves üdvözet.

MULATSÁGOK

A Verhovay Segély Egylet 431., Hemphill, W. Va., fiókja 1937 szeptember 4-én, szombaton este fél nyolc órai kezdettel nagy nyárvegi mulatságot rendez Coney Islandon, Welch, W. Va., amelyre az egész vidék magyarságát, családjaikat, barátaikat és jó ismerőseiket ezúton is meghívja a rendezőség. Belépti díj férfiaknak \$1.00, nőknek 35 cent.

van, amely forradalmi intézkedéseit vaskézű és ellenkezés nélkül hajtja végre az országban.

VÉGZETES NÁSZUT

Irta: SZENTIMREI MÁRTHA

(Folytatás).

— Ida szerencséje, hogy itt nincs Csikósnak rokonsága, amelyik ellenünk lovalja, azért huz hozzánk . . . életbölcsésége így intézte el magában kellemes csalódását. Ő nem vágyott arra, hogy nászaszonyát Ameriában üdvözölhesse.

Sokszor szót a hír közeli békekötéséről, ugyanannyiszor meg is cáfolták, így mikor végre csakugyan fegyverszünetet kötöttek a kimerült nagyhatalmak, alig vette Csikós komolyan. Csak akkor, mikor Wilson elutazott Párisba az ő híres pontjaival zsebében, melyekre akkor úgy tekintett mindenki, mint olyan csoda-flastromra, mely be fogja gyógyítani az összes viszálykodó nemzetek vérző sebeit. Pedig az ő nagy tekintélyét csak függönynek használták, mely elleplezte a mögötte folyó aljas, igazságtalan osztozkodást.

A kommunista uralom s román megszállás gyalázatától zsbibbant Magyarországot megcsonkították s igaz magyarokat a világ minden zugában felzokogtak.

MAJD EGYSZER

Még sokáig veszélyeztették uszó aknákat a tengert a háború után is, Ida csak azért tartotta volna vissza az utazástól. De már nem birta! Hiszen Csikós amerikai állampolgár nagy veszteségnek érezte előre minden órát, melyben távol lesz feleségétől s gyermekeitől, de Jóska, a dombiratosi cipón felnövekedett embert vonzotta az anyáéhoz való hűség szeretete. Anyja irt neki, mihelyt megindult a postafalgalomban. Nem jött akkor egyetlen amerikának se jó hír az Óhazából. Mégis fellélegzett, mikor meglátta anyja írását a borítékban.

— El . . . él! Hála neked jó Istenem! Édes jó Fiam!

Tudom bánt, hogy hírt régen nem kaptál tőlünk, mert bizony engem is nagyon bántott, hogy leveledet előbb felbontották, elolvasták s csak aztán kaptam meg én. Hosszu idő óta ez volt az első örömről. Van hát jó feleséged, aranyos családod, tartsa meg őket az Isten! Mink bizony annyi sok rosszon mentünk keresztül, hogy azt levélben le se lehet írni, mert vastag könyv lenne belőle.

Emmuskával benn lakunk a faluban, mióta szegény apádat eltemettük. Sokáig kinlódott szegény, — azóta, mióta a vörös hóhérok összetörték őt, meg Ferencet, az inast, aki kezükben adta ki lelkét. Szegény apád még nyolc hónapig húzta, de ember nem lett belőle többé. Miköz a forradalom után a vörös rablók uralkodtak, Marci lett a legnagyobb ur a mi vármegyénkben, főmegbíztottnak, vagy mi a nyavalyának tisztelték.

Egy vörös katona, aki csak muszájból volt az, megüzente az urnak, hogy oldjon kerekét, mert Marci halálra keresi. Az a katona házaszolgá volt Budapesten abban a vendéglőben, ahol az ur meg szokott

szállni. Sok jó borralát kapott tőle és volt benne valamennyi tisztesség, mert nem felejtette el. Rongyos paraszti ruhában szokott el éjszakánként idején az ur s egyikünk se tudta, merre bujdosik? De Marci nem hitte el, mikor jött és beleült a kastélyba. Ráfogta Ferencre, meg az apádra, hogy ők rejtegetik. Engem is pofon ütött a gyalázatos!

Aztán törvényt ült az ebédlöben még három olyan gazemberrel, mint ő és mivel az urát nem tudták előadni, az öreg Ferencen, meg szegény apádon töltötte ki bosszuját. "Dögöljön meg az urak minden tányérnyalója!" — ordította, mint a veszett. Részeg volt: éjszakaról éjszakára dorbézolt. Az volt a veszte is. Ő akkor itasan aludt, mikor az oláhok már a falu alatt voltak. A többi vörös neszét vette s még idejében elszellelt, őt pedig ott hagyták. A román kapitány másnap felkötötte.

A Duliczky kastély idegen kézre került. Az ur eladta édesanyja halála után. Egy volt lókupez vette meg, aki a háború alatt lovakat és marhákat vásárolt a hadsereg számára. Talán emlékszel is rá, Bágyik nevezetű, felesége tojásszedő volt, mézes-mázos furfangos asszony, kiről lánykorában is sok mindent beszéltek. Most nagyban rázza a rongyot! Auton járnak és a gyermekeik mellett angol kisasszony tartanak.

Az még csak megjárná, hogy másé már a kastély, meg a szép birtok, szörnnyűbb, hogy az ára is semmivé vált. Volt itt vagyonváltság, meg pénzlebelégyés, meg sok minden, amihez én nem értek, csak azt tudom, hogy sokan tönkre mentek bele. Az ur is. Roppant szerencsétlen szegény, őrnagy veje elesett a háborúban.

Nekünk szerencsénk az a kis ház, meg 10 hold föld, amit még apád vett meg itt a faluban, mikor mindenke-leesett az ára. Ő öregsgünkre számított. Itt húzódunk meg. Emmuska kitanulta a varrást, ügyes, szeretik a munkáját. Megéltünk rendesen, csak akkor éhezünk, mikor pénzért se lehetett semmit se kapni.

Emmusa egyben jár esztendő őta. Iskolás cimborád, Forray Sándor kérte meg még a háború előtt. Várt rá, míg hazakerült az orosz fogságból. Mióta itthon van, kis vegyeskereskedést nyitott. Ügyes legény, mások rongyosan jöttek haza a fogságból, ő még pénzt is hozott. Emmuska üzeni, hogy várna az esküvővel érkezősedig, de már ki voltak hirdetve, mikor leveled megjött. Jövő szombaton esküsznek. Várunk nagyon, nagyon!

Drága jó fiam! Megértettük, milyen boldog vagy szép feleséggel, akinek azért áldom minden lépését. Drága kis unokáimat ezerszer csókolom, menyemmel együtt.

Szerető anyád
Emma.

Jóska őszintén megkönyvezte annak

a derék embernek halálát, kinek a nevét viselte.

— Kár érte . . . jó ember volt . . . nem ilyen véget érdemelt . . .

De hát kinek adatik e földön érdemszerinti sors? A jóknak legtrikábban, a gonoszoknak se gyakran, — ámbár Marci megkapta. Még az érhető, hogy az urak iránti irigység gyerekkora óta úgy burjánzott lelkében, mint a gaz . . . de mért bántotta az öreg Ferencet, meg apámat?

Nagyon, nagyon sajnálta Duliczkyt is. Tönkrement! Borzasztó! Szinte felfoghatatlan. Tudta, hogy a világháború alatt számokkal fel se mérhető kincsek pusztultak el s odavesztett minden nemzet virága. "Hja . . . ez a háború!" — mondta mindenki . . . ő is. Egy ember halála, egy vagyon pusztulása erősebben megrázta. "Hja . . . ez a háború!" — mondta mindenki . . . ő is. Egy ember halála, egy vagyon pusztulása erősebben megrázta. Anyja özvegy s mi mindenem ment keresztül! Sokat tündökött ezen a levélen, nemcsak mikor elolvasta, hanem jártában-kelében is. Vajjon mihez fogott Duliczky szegényen? Próbálta elképzelni az egész megváltozott Magyarországot, de nem tudta. Régi emlékei lebegtek előtte.

Amikor Csikós amerikai polgár elindult az Óhazába, már alig hasonlított ahhoz a csinos, tulkomoly legényhez, aki egykor partra szállt, minden terv nélkül, tétova léptekkel. Külsője nézve testesebb lett, arca teltebb, szívesebb, nyugodt kifejezésű, aminő csak a boldog házasságban élő férfiak arca szokott lenni. Bátran mozgott.

Még sokkal jobban megváltozott gondolkozásmdója. Ismerte az életet, az embereket s tudott velük bánni. Gondolatai előre szálltak anyáéhoz, hugához, de még sokkal több gondolata szállt vissza feleségéhez, gyermekeihez.

Francia hájával francia kikötőbe érkezett meg. Néhány magyar, akikkel a hajón ismerkedett meg, csalogatta Párisba, de őt nem csábította a város, melyben a háború kitorékoskora ártatlan, védtelen nőket s foglyokat bántalmaztak. Egyáltalán meg volt a véleménye a "művelt" franciákról, amerikai katonák elbeszélései után.

Amikor Budapestre megérkezett, nem hitt szeméinek. Kihült gyárkémények, omladozó épületek mindenfelé, annyi kitorékos ablak, mint csillag az égen. Sehoh autók, sehoh fogatok. Este sötétség, mint valami kis városban, csak nagyon távol egy-egy lámpa. Üres kirakatok.

Az utcán csupa csüggedt, kiéhezett arc, lehajlott fejű, kopottruhás járőkelő. (Abban az időben volt az, mikor jómódú nők zsákotak festettek meg s abból varrtak maguknak új utcai ruhát s annak a fiatal lányon volt kabátka, aki Mrs. Tompsonól kapott amerikai pamutból horgolt magának.) S ami a legszokatlanabb volt: mosolyt nem látott még a gyermekek arcán sem! Sehoh mosolygó párok . . . csak világtalan férjeket vezető sápadt feleségek, nyomorékok, magukban beszélő idegbeteg

férfiak. És néhány gögös arc: a hadigazdagok, bankemberek, akiknek kezében áldatlan hatalom összpontosult.

Ezekért a megrendítő benyomásokért az se kárpótolta, hogy a szállóban azelőtt csak grófokkal szemben tanúsított alázattal tudakolták parancsait, hiszen jól tudta, hogy az önmagát felülmuló előzékenység csupán jó szövegéből készült új ruhájának és selymesen zizegő dollárjainak köszönhető. Akkor a dollár árfolyama nagyon magas volt, a zugkereskedeleme meg magasabban hajtotta fel. Dollár! Ez volt akkor a legszebben zengő szó Magyarországon.

Amerikai polgár olcsón élhetett a szállodákban az élelmiszerek hallatlan drágsága dacára. Még csak egy napig maradt Pesten. Duliczky akarta meglátogatni. Biztosra vette, hogy ott lakik, bár anyja nem közölte vele címét. Az elszegényedett magyar urak mind felhúzódtak régebben a fővárosba, ahol befogadta őket egy-egy hivatal, vagy kenyeret adott nekik valamelyik magánvállalat, amelyik célszerűnek látta, hogy feldiszipse magát előkelő névvel.

Budapestben könnyen meg lehet találni bárkinek lakását a rendőrségi nyilvántartási hivatalban — ha nem rest oda elfáradni. Jóska azonban nem találta meg Duliczky Miklóst. Lakott egy Duliczky tábornok a Zuhatag utcában, az Viktor volt, egy másik Iván volt és borral kereskedett az Aréna uton, a harmadiknak lakatosműhelye volt a Szondy utcában.

Csodálkozva tapasztalta, hogy egy-egy nem is gyakori névnek hány viselője van minden rendű és rangú emberek közt.

Hol lehet hát, ha Pesten nincsen? Biztosan valamelyik birtokos rokona hívta magához, hiszen sok volt neki, félországgra kiterjedt az atyafisága. Jóska elhatározta, hogy akárhol van, felkeresi s visszafizeti az egykor tőle kapott pénzt. Igaz, hogy a gangszternök elrabolták, de arról Duliczky nem tehet! Több szerencséivel farmot bérelhetett volna belőle. No, majd megmenti édesanyja, hol van? Ő biztosan tudja!

A dombiratosi állomásra hihetetlenül rossz szerelvénnyel érkeztek. A vonat legtöbb ablaka kitorégnak engedett szabad bejárást súvöltó szélnek, oldalt vágó esőnek. Egyetlen hintó, vagy bricska se várakozott az állomás mögött a befőlfő helyérdeküre, mint máskor. Aki érkezett, ur vagy paraszt, gyalogszerrel vágott neki az utnak. Jóska is. Hát nehéz podgyászát ki se váltotta. Majd Dombiratoson fogad szekeret s érte küldi.

A chicagói óriási forgalomban, sőt saját vendéglőjének zajában is úgy gondolt mindig a magyar vidék csöndjére, mint az üdvösségre. Nem értette egy darabig, miért nehezedik rá a csönd? Elszokott tőle, csak azért?

Később észrevette, hogy valahogy kihaltak látszik minden. Tanyák mellett

ment el, de nem ugatták meg a fehér komondorok. Nem ám: kipusztult fajtájuk, mert a hű vagyonőrök fölösleges kenyérpusztítók lettek, mikor az államhatalom szabta meg az emberek kenyéradagját. Nyájak nem lelegetek a legelőkön. (Messeze hajtották azokat a románok.) Székér után ficánszó csikó se nyerített fel vidáman a tavaszi égre. A háború az a megszállás elmult, de amit elvitt, még nem pótolódott vissza.

Mire beért Jóska Dombiratosra, anélkül, hogy tudta volna, az ő arcán is ott volt az a fájdalom vonás, mely a másokén úgy megdöbbenetett. Egy ismerős látványra mégis elmosolyodott. Gyermekek éppen úgy gomboztak a ház tövében, mint az ő iskolás korában. Egyet megkérdezett:

— Melyik az özvegy Csikósé háza, kis öcsém?

— Mit ad, ha utba igazitom?

— Emberségből nem tennéd meg?

— Nem én . . . Krisztus koporsóját se őrizték ingyen.

Egy kisebb mezitlábás feltápázkodott. — Majd én megmutatom. — Gyere hát . . . nem bánod meg.

Nem kellett már messzire menniök, csak vagy nyolc házzal hagyták el a templomot. Vörös cserépetűs, tisztára meszelt csinos parasztház kerítésének tövében két lilikomok, sárga, vörös tulipánok nyiltak. Jóska dollárt nyomott a markába a kisfiúnak. Az visszakinálta neki:

— A fiuk nagyon megvernek, ha nem nekik adom, hanem anyámnak, hát inkább nekik se legyen! — magyarul.

— Csak vidd . . . akármit csinász vele!

Jóska érthetően sokkal izgatottabb volt, mintsem eszmecserébe bocsátkozott volna a gyerekkal, aki hatévesnek látszott, pedig 10 is elmelt. A tej és cukor nélkül, zsirtalan levekesen s hadilisztból süttött kenyéren élő gyermekek közül sokan csenevészedtek így el.

Jóska lenyomta a kapu kilincset: nem engedett. Dörömbölt. Lépteket hallott. — Ki az? — kérdezte bizalmatlanul — Anyám! Édesanyám! Én vagyok! Egy ismerős, kedves hang.

Hirtelen fordult a kulcs, kispapódott a kapuzárnya és lenkendezve, sirva, nevetve borultak egymás karjába anya és fiu. Ott csókolták egymást, ahol érték.

— Gyere be, drága jó fiam . . . de megemberesedett . . . de finomul nézel ki — rebegte Emma, mikor végre meg bírt szólalni.

Jóska szmeivel simogatta anyját. Igen megváltozott. Szép haja őszült, megtrikkult, telt alakja leányosra fogyott le. Gyászruhája kiemelte sápadtságát. Vonzó volt így is. Bár a háborús megpróbáltatások belevészték karmaikat szép vonásaiba s megtörték szemel ragyogását, a jószágot nem törülheték le arcáról.

(Folytatjuk)

LE A MAGAS FÉRFI GALLÉROKKAL

Uj és szokatlan mozgalom indult meg Londonban, Anglia fővárosában és mivel Amerikában nagy hóbort az, hogy mindenben utánozzuk az angolkat, akiket valami kiváltságos fajnak tartanak, egészen természetesen, hogy a kezdeményezés már gyökeret vert New York városában is. Egvelőre csak a minden angol dolgot majmolok körében, de később kiterjesztik azt minden más amerikai körre, azaz a tömegekre is.

Semmi kifogásunk az ellen, ha jó dolgokban követjük az angol példát. Nagyon szükségünk tartanak, ha például mi is törvénybe iktatnánk azt, amit az angolok már megtettek, hogy munkás szervezetek, unions politikai célokra anyagi támogatást nem adhatnak és cselekedeteikért anyagilag felelősek. Ha legne ilyen törvényünk, akkor John L. Lewis nem vághatta volna oda Roosevelt elnöknek, hogy úgy tancsoljon, ahogy Lewis fűtyöl, mert utjaválasztásához Lewis

fél millió dollárt adott. No, nem a saját zsebéből. Abból nem adott Lewis egy fél fityinget sem, hanem a szervezett bányászok pénztárából, akik a fél millió dollár kortes-pérez ellenében nem remélhetnek semmit, mert előki ellenszolgáltatást Lewis más terveire részére követel.

A legujabb angol mozgalom nem érinti a nemzeti érdekeket, csak a férfiakat akarja felszabadítani a magas gallérjárma alól. Így beszél annak legfőbb vezetője:

— Evszázadok óta nyögik a férfiak a magas gallér átkát a nyár során és nem volt bátorságuk, hogy ezzel az ostobasággal szakítsanak. Evszázadok óta izzadnak a férfiak földig érő nadrágokban kánikula idején és nem merték azt rövidre vágtatni. Olyan rabszolgaság ez, a divat örülete, amivel végre szakítanunk kell. A világnak nincs sürgősebb dolga, minthogy gallér nélküli ingeket és rövid térdnadrágokat admert utjaválasztásához Lewis

Nem tagadjuk, hogy van ebben bizonyos igazság. Felelőbb kényelmetlen nyáron a magas gallér és a hosszú nadrág, de mégis túlzás az, hogy ennél sürgősebb megoldani valója nincs a világnak. Valahogy úgy érezzük, hogy még sürgősebb feladat lenne a föld munkanélküli embereinek keresettséghez való juttatása. Vagy akik ez nem tesszik, az bizonyára azt tartja sürgősebbnek, hogy szünjék meg végre az európai államok örületes fegyverkezése. Józsvivü és engedékeny emberek lévén, megnyugodnánk a magunk részéről abban is, hogy a kemény és magas gallérok eltörlése előtt csinálnánk meg Amerikában az általános munkás betegsegélyző intézményt. A térdnadrágokkal szemben pedig sürgősebbnek tartjuk azt, hogy adjuk meg a déli államok munkásainak is a maguk porcióját.

Nagyon fontos dolog az, amit az angol mozgalom akar és csak helyeselni tudjuk azt, hogy annak már New York városában is vannak hirdetői, főleg a divatáru kereskedők kö-

rében, akik a változástól teljes joggal várnak jobb üzletet. Hajlandók vagyunk arra, hogy a nyár során gallér nélküli ingekben járjunk, hiszen úgyse kölbenéztünk a tükörbe és megállapítottuk, hogy meztelen nyakunk még olyan karban van, ami nem veszi el a mások étvágyát, ha véletlenül meglátják. De ami a rövid térdnadrágokat illeti . . .

Hát ennél a pontnál bocsánatot kérünk! Mi ebbe nem mehetünk bele. Bevalljuk őszintén, hogy meztelen lábszárakkal való nyilvános megjelenésünk közderülséget, hogy ne mondjuk: közröhejt kelte. Két mellbevágott Virginia szivar kedvesebb látvány lenne. Cérnaszállakat kereső asszonyoknak nem mérenék a közlébe menni. A pászulykaró piacon ellenben becses lábszáraink jó keresletnek örvidenének.

Fájó szívvel bár, de nem csak lakozunk a mozgalomhoz. Sőt kissé csodálkozva kérdezzük önmagunktól, mint lapokat olvasó emberektől:

— Más gondjuk nincs az angol polgároknak, csak ez?

AMERIKAIKAK NINGS KERESNIVALÓJA A JAPÁN ÉS KINA KÖZTI HARCBA

A Fehér Ház titkári irodája azt jelentette, hogy igen sok levél és távirat érkezik az elnökhöz és ezek túlnyomó része azt kérdezi:

— Meddig tűri még az Egyesült Államok azt, hogy Japán lépésről-lépésre haladva elfoglalja a kínai birodalmat és kiszorítson onnan bennünket?

Olyan kényes ez a kérdés, hogy maga az elnök nem válaszolhatott rá és a leveleket vagy a táviratokat titkárai egyszerűen félretesszik. A közvélemény tájékoztatására azonban megszólalt Key Pittman szenátor, aki a szenátus külügyi bizottságának elnöke és arra kérte az országot, hogy ilyen sürgetésekkel ne zavarják se az elnököt, se a külügyminisztert.

A semlegességi törvény egyenesen az elnökre bizza annak megállapítását, hogy mikor lát

háborus állapotot két ország között. És amig az elnök e tekintetben döntést ki nem mondja, addig a semlegességi törvény nem alkalmazható, azaz Amerika szabadon szállíthat bármit az egymással szembehelyezkedett államoknak.

Pittman szenátor nyilatkozatának során a következő megállapítást tette:

— Manapság a hadviselő felek ritkán küldenek egymásnak nyilt hadüzenetet. Japán nem üzent hadat Kínának, mert álláspontja az, hogy nem a rendes kínai kormányral van baja, hanem saját szakállukra hadakozó kínai rablővezérekkel. Megerősíti ezt az, hogy a kínai kormány se üzent hadat Japánnak, noha a harc állandóan folyik a két nemzet közt.

Ilyen viszonyok közt különös lenne az, ha Rooseveltt elnök

azzal állana elő, hogy Japán és Kína közötti rendes háború van. Megeshetik minden percben, hogy a csaták és összeütözések megszűnnek és akkor az Egyesült Államok elnökének nyilatkozata nevenséges lenne.

A külügyi hivatal révén az elnök látja legtisztábban azt, hogy mi történik mostanság a távol keleten. És ha az elnök hallgat, akkor az beismerése annak, hogy tényleges háború még nincs, csupán fegyverrel megoldott ellentétek.

A józan politikai körökben az a nézet alakult ki, hogy az elnök semlegességi rendeletet túlzó pacifista elemek akarják egy jól szervezett mozgalom keretében kieroszakolni. Mivel azonban a hivatalos kimutatások szerint Amerika ma hadianyagokat se Japánnak, se Kínának nem szállít, nagy kivételével, amit Japán vásárol, nem sok értelme lenne az előki megszólatásnak.

HIRDESSZ
LAPUNKBA!

"MÉLTÓSÁGOS GAZD'URAM"

(Folytatás)

XIV.

ÉDES BIZONYSÁG

Tényleg Ágnes ült abban az autóban, melyet Gergely megpillantott. Hogy miért vágott neki a Hortobágnak éppen ebben az időpontban Ágnes, annak egyszerű magyarázata volt. Még megelőző nap beke-reült a városba a híre, hogy bal-est érte a film férfifőszereplőjé-ét és beugrott helyébe egy Környey Gergely nevű ifju és nagyszerűen tovább játszotta a szerepet. A helyi újság nagy címekkel közölte az érdekes szenzációt és hozzáfűzte, hogy az ifju Környeiben nagy film-tehetséget fedeztek fel és nem lehetetlen, hogy a sikerült be-ugrás révén kitűnő szerződést kap Hollywoodba.

Ez a hír szíven találta Ág-nes. Mióta Gergely olyan hir-telen eltűnt a városból, azt se tudta hol van és merre jár. Környezete gondosan titkolta előtte Gergely hollétét, bár na-gyon jól tudták, mi van a "nem kívánatos idegenel", mint Szokolyné elnevezte. Megfogadtatták Hodászival, hogy ő sem szól semmit. Így sikerült Ágnes teljesen izolálni nagy szerelmétől.

Ágnesnek pedig minden gon-dolata Gergelyt kereste. Almat-lan éjszakáin ezerszer tette fel a kérdést: mi történhetett, mi-jöhetett közbe, hogy egyszerre

kiszakította magát, eltépte minden kötelékét, mely hozzá fűzte.

Mikor azt a goromba levelet megkapta tőle, az első percek-ben a méltatlan megbántás, a sértő hang a végsőkig felszítot-ta büszkeségét, önrzete lázon-gott, hogy neki mer valaki, még ha a szeretett férfi is, ilyen hangon irni és érthe-tetlen gyanúsításokkal illetni. Ezért adta a rideg, elutasító választ. Oh, — gondolta akkor maró keserűséggel, — minden férfi egyforma, üres és önző, alighanem kitalált valamit, hogy a szakítást megokolja.

Izonyu, mindent leromboló kiábrándulást érzett. S hogy jön ahhoz Gergely, hogy alant-as gyanúsításokkal illesse.

Érthetetlen volt az egész le-vél. Talán valami alaptalan pletyka jutott a fülébe, de ez nem jogosítja fel arra, hogy a legközségesebb módon a fa-képnél hagyja, mint egy cse-lédányt a babája.

Mért nem mondta el neki miről van szó. Jellemes, egye-nes embernek ismerte és ime most látszik, kivel van dolga. Lehullt az álarc.

Ha igazi nagy szerelmet, ér-zett volna Gergely iránta, sem-miesetre sem tehetne volna tu-magát olyan könnyedén min-denben. Milyen nagy szerelem-ről mesélt folyton. Hazugság volt minden szava. Ki tudja mi célja volt vele. Azaz erre a rej-tett célra is világosság derült

pár nap múlva.

Solty Richárd mesélte el a dolgot. Elmondta, hogy felke-reste őt hivatalában valami fővárosi házasságközvetítő iro-da megbízta és bizalmasan információért kért báró Környey Gergelyről. Azért fordult hoz-zá, mert hallotta, hogy ismeri a fistalembert történetét.

Persze faggatta az illetőt, hogy mi célból kell az infor-máció. Erre a következőket tudta meg:

A Budapesti Naplóban mee-jelent egy hirdetés. "Elszegé-nyedet mágnás vagyonra te-het szert, ha feleségül vesd du-szadag polgári hajadont."

Rögtön nyilvánvaló volt, — mesélte akkor Solty — hogy a tisztelt Környey Richárd így akarja jövedelmezővé tenni származását.

Nem is hagyta annyiban a dolgot — folytatta Solty, ha-nem rávettem a házasságköz-ve-títőt megbízóját, hogy re-feráljon nekem a fejlemények-ről. Megtudtam aztán, hogy valamiféle siber kevésbé szép lányról van szó, aki azt vette a fejébe, hogy arisztokrata fér-jét szerez magának és Környey ajánlatát elfogadhatónak ta-lálták. Az illető megmutatta nekem a megbízólevelét Kör-nyey aláírásával. Ime, elhoz-tam csupán egy napra, mert vissza kell adnom. De megmu-tatom, hogy fogalmuk legyen Környeyről, mint spártai jel-temről.

Ágnes jelenlétében Szokolynénak mondta el ezeket Solty Richárd különféle gúnyos meg-jegyzésekkel fűszerezve. Solty-né ajúldozott, Ágnes pedig ugy-érezte, hogy szívéből kihull az utolsó vércsepp is. Dermedten hallgatta az iszonyu vádbeszé-det. Még csak az a menekvés sem volt számára, hogy kétel-kedjék az elhangzottakban. Ott heverték előtte: a fénykép, azon a szörnyű iráson alul lát-ható volt Környey kezeirása. Irtozatossá összeomlás ment vég-be akkor a lelkében, a kiá-brándulás teljes volt.

— Kedves leányom, ugye ezek után végleg szakítsz azzal

ÉRTESÍTÉS A MAGYAR NYELVEN BESZÉLŐ DOHÁNY ÁRUSÍTÓKHOZ

Ha nem lenne elegendő OLD GOLD CARTON BULLETIN és belépési nyilatkozat formája, azonnal kaphat új készletet, ha telefonál iródnknak.
Csaknem minden lehetőség az, hogy minden dohány áru tel-jes készlettel rendelkezessék állandóan a Carton Bulletinből és nem lehet tudni előre, hogy minden egyes dohányárusnak hány példányra van szüksége.
A legnagyobb készséggel szol-gálunk különösként utján a szük-séges Carton Bulletin formákkal. Azt ajánljuk önnek, hogy állan-dóan tartson raktáron az Old Gold Cigarettekből nagy készle-tet. Ne fogjon ki belőlük.

Magyar Bányászlap 8502 W. Jefferson Detroit, Mich.

a jellemtelen fráterrel — mon-dta Szokolyné.
— Igen anyus, — mondta halkan Ágnes.

Nem szólt arról a goromba levélről, melyet napokkal előbb küldött neki Gergely, nem szólt arról, hogy köztük ugys vége mindennek, de riadtan eszmélt rá, hogy az adatok, a dátumok mennyire összevág-nak.

Semmi kétség, Gergely azért akart tőle szabadulni, hogy a siber leányát és vele együtt a százezer pengőt megkaparítsa. Ugyanazon a napon küldte el utolsó levelét, amely napon alá van írva a házasságközve-títőnek szóló megbízó levél a két százalék provízió kikötésé-vel.

EGY KELLEMETLEN PARADICSOMRÓL EMLÉKEZIK AZ OROSZ KIRÁNDULÓ

Az amerikai radikális újság-írásnak egyik tehetséges tagja, James H. R. Cromwell, aki en-nek az évnek tavaszán meghi-vást kapott, hogy az orosz vi-szonyokat a helyszínen tanul-mányozza és aki ennek a meg-hívásnak eleget is tett.

A hónapokig tartó ut alatt történtek Oroszországban azok a változások, amelyek egész csomó magasrangú katonai-tiszt, tengerésztiszt és vezető kormányférfi életébe kerültek és az eseményeknek Cromwell állandóan tanuja volt. Most az-után, hogy utjáról visszatért, őszinte szóval írja meg tapasztalatait, amelynek lényege az, hogy hitét nem veszítette el a "munkások államának szüksé-ges voltában", de ami a mai orosz állapotokat illeti... Hadd idézhessük azonban szó-szerint Cromwell írását:

Oh, micsoda álhokság, meny-nyi romlottság és milyen ször-nyű kiábrándulás — gondolta Szokolyné — pedig kihasznál-ta a szituációt. Egyre arról be-szélt a lánynak, hogy egyedül alkalmas, korrekt férfi Solty Richárd. Rövidesen publikálták is a lapokban, hogy Solty Ri-chárd és Szokolyné Ágnes jegye-sek.

A múlt napok azonban más meglátást hoztak Ágnes lelké-be. Egyre feltűnődött, hogy a rejtélyes talányra megfejtést találjon.

Mint apró mozaik kockák je-lentek meg lelki szemei előtt a Gergellyel töltött órák em-lékei. Lehetetlen, hogy valaki olyan óriási változáson menjen keresztül és annyira más le-

— A proletáriátus paradicsoma a zavart viszonyok, a tehetetlenség és a zürzavar pok-la lettek és Stalin kétségbeeset-ten törekszik arra, hogy a ko-loszális bukást a szabotázs, az árulás és a Troczkisták neve alatt emlegetni képzelésbeli ördögök bandájának vádolásá-val takargassa.

A helyszíni szemle tehát ba-lul ütött ki, mert az igazság-ra mutatott rá. Az ugynevez-tett öt éves terv, már tudniil-lik az, amelyet Stalin rendelt el, szégyenletes kudarcra vég-ződött és mivel a bukást elit-kozni nem lehetett, áldozat-alatait, helyesebben bűnbakokat kellett hirtelen keresni.

Ez rejlik a sok áruló kivég-zése mögött. Hazug vádak, a melyek alapján elteszik láb alól mindazokat, akikről feltette Stalin a politikai hatalmat és akik felől valószínű volt, hogy hibáit és ballépéseit fejére ol-vassák.

Amit Cromwell most mond, lényegében egyezik azzal, amit már mások is megállapítottak a mai orosz viszonyok felől. Tudja ma már mindenki, hogy Stalin nem az a nagy állam-férfi, aki például Lenin volt, tudják azt is, hogy tehetségben és tudásban messze mögötte áll például Mussolininak és csu-pán az tartja helyén, hogy a hatalom még mindig a kezén van. De kétségtelen, hogy nem sokáig, mert a fél tehetségek nem valók nemzetek élére kü-lönösen forradalmi időkben. És Oroszországban ma is forrada-lom van és az igazi felszabadu-lás majd csak ezután követke-zik el.

AMERIKAI MAGYAROK SZALLODAJA BUDAPESTEN

METROPOLE
VII. Rákóczi út 58
a város szívében
Telefon 1-389-50
Sürgőnycim: Metropol.

150 modern szoba. — Patináshírű kiváló konyha. Nagy kávéház. Éttermelben esténként a legjobb magyar cigányzene. — A Télikert-ben jazz band és tánc

MÉRSEKELT SZOBA-ÉS PENZIOÁRAK
Ha hazautazik, szálljon a **METROPOLE**-ba

E lap magyarországi szerkesztője **FAY FISHER ANDOR** állandóan szállodánkban lakik. Keresse fel, ha Budapestre jön.

PAN AMERICAN TRUST COMPANY HARBOR STATE BRANCH

Alapította: **KISS EMIL**
FOURTH AVE. AT 9th ST., NEW YORK
Több mint 30 éve szolgáljuk az amerikai magyarságot **PÉNZKÜLDÉS BARHOVA** A LEGOLCSÓBB ÁRAKON **HAJÓJEGYEK - BETÉTEK** KÖZLEGYZŐI ÜGYEK *Forduljon hozzánk bizalommal*
Member Federal Deposit Insurance Corporation

gyen az ajkán, mint a szívében. Hiszen, ha vagyonra áhítozott volna, megtalálja nála is. Sőt hatványozott mértékben.

Hányszor emlegette Gergely, hogy szerelmük beteljesülésé-nek egyetlen akadály a anyagi helyzetük különbözősége. Még a látszatát is kerülni akarja, hogy vagyonért veszi el.

Ha egyformán szegények lennének, misem állna utjába boldogságuknak.

Ismeretségük idején halvány jelet sem látta annak, hogy Gergely anyagiass felfogású, sőt éppen ellenkezőleg. Aki meg-győződéséért képes feláldozni mindenét, otthonát, vagyonát, nyugalmát, az nem képes arra, hogy érdekházasságot kössön, hogy pénzért nősiljjon.

Nem, nem, itt valami má-titok lappang, tépelődött. És különben is már hónapok mul-tak el és még mindig semmi sincs a közvetített házassá-gból. Ha ez meg lett volna, nyilvánvaló, hogy nem rejtik véka alá a gazdag üzér leányának házasságát a mágnás ifjuval, sőt világgá kürtölik, a lapok-ban közteszik, dicsekednek vele. De semmi hír arról, hogy Gergely tényleg házasságra lé-pett volna.

Lehet, hogy pillanatnyi sze-szély volt részéről, hiszen tény-leg Gergely egyidőben olyan nyugtalan és ideges volt a bi-zonytalan jövő miatt.

Valami benső érzés azt sug-ta Ágnesnek, hogy várjon. Vár-jon reménykedve arra az idő-re, mikor tisztán lát az egy-másra torlódo rejtélyek között. Ezer melegséget keresett Ger-gely számára, a hidegen mérle-gelő agy helyett a szíve diktált. Rég eltűnt az első harag, el-mult a megbántottság érzése, de annál inkább előtérbe lépett a vágy. Nagy érzéseket nem le-het olyan könnyedén eltemetni és kitörölni életükből.

Mikor a helyi lapok szenzá-ció gyanánt, feltűnő címek alatt közölték a hortobágyi fil-mezés érdekességeit, Környey Gergely beugrását a megsérült főszereplő helyébe, nagyszerű sikerét, — Ágnes nyomban tud-ta mi a kötelessége.

(Folytatjuk)

MUNKÁT KAPHAT
Középkorú, esetleg idősebb józan éle-tű munkabíró embert tehetségi farmra felvennék, egész évi munká-ra. Jó otthon, fizetés megegyezé-szerint. Bővebbet levélben. Peter Hornyák, R. D. 2., Oneide, N. Y.

MULATSÁGOK NAPTÁRA

A Verhovay Segély Egylet 248-ik fiókja 1937 szeptember 11-én, szombaton nagyszabású szüreti bált rendez Loganban, a Colonial Hotel tánctermében, amelyre a vidék magyarságát ezuton is szeretettel hívja és várja a Rendezőség. — Tíz pár szép magyar ruhás csöszlány szebbnél-szebb nótákkal és tánc-cokkal gyönyörködteti a közön-séget. Értékes díjak a legügye-sebb csöszöknek. — A zenét a Verhovay zenekar szolgáltatja. A mulatság kezdete este 7 óra-kor. — Belépti díj: Nőknek és 12 éven felüli gyermekeknek 35 cent, férfiaknak 85 cent.

Magyar piknik és kirándulás a szép Music Bottom Ligetben a Logan-Williamson uton, 1937 szeptember 12-én, vasárnap, a Red Jacket-i Ref. Egyház rendezésében. Red Jacket, Wil-liamson, Logan magyarságá-nak találkozoja. Belépti díj 25c, gyermekek ingyen.

10 FONT ÉRETT
nipadomány és egy pipa \$1.50; 10 font érett dohány bagózárra \$1.75. Akkor fizet érte, mikor a postán megkapja. Cím: **HICKORY RIDGE FARMS Dept. M-18 Fulton, Ky.**

ÁTRUHAZOM \$500.000
értékű, az Egyesült Államokban és Kanadában 2,039,850 és 365,901 szám alatt szabadalmazott találmányom fél tulajdonjogát készpénzben és azonnal fizetendő 5,000 dollár ellenében. Mint feltaláló megtartom a tulajdonjogot a találmány fél millió dolláros értéké-nek felére, a befektetett tőke után pedig az 50%-os haszonrészesedésen felel 2 1/2% kamatot fizetek.
THOMAS SEELY SILLAJ
Franklin Hotel Detroit, Mich.

ELADÓ FARM
Haláleset miatt eladó egy százöt akeros farm, közel városhoz ezer dol-lárért. Kitiűnő, jó fekvésű, lapos föld. Felvilágosításért tessék írni a tulaj-donosnak: Mrs. John Gáspár, R. D. 1, Linesville, Pa.

JÓ, ENYHE DOHÁNY
p/pára vagy bagóra 5 font 75 cent, 10 font \$1.25. Ingyen cserép pipa.
UNITED FARMERS
MAYFIELD, KY.

APRÓ HIRDETÉSEK

ÜZLETI ALKALOM
Eladó három bánya között nagy boardig ház jutányos áron. beteg-ség miatt, vagy bevezek gyermeke-ten házaspárt társnak. Hozzáértőnek nagyon jól jövedelmező hely. Most nyitnak a közelben ismét új bányát. Cím: E. B. Box 75, Edwight, W. Va.

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.
ALAPITVA 1867-BEN
— A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA —
Ez a hatalmas pénztintézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit
Erezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjainak egyiké-ben. E bankban elhelyezett betéteket a Szövetségi Kormány garantálja. :: Külföldi osztálya teljes fele-lősség mellett utal át pénzeket a világ bármely ré-szébe, akár dollárban, akár pedig más pénznemben.
HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PE-RES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ INTÉZÉSE. — ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEKBN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR
CSANÁDY PÉTER,
Külföldi Osztályvezető.

NYÁRVÉGI VERHOVAY MULATSÁG
CONEY ISLAND, WELCH, W. VA.
A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
431., HEMPHILL, W. VA. FÍOKJA
SZOMBATON, SZEPTEMBER 4-ÉN
este fél nyolc órai kezdettel
NAGY NYÁRVÉGI MULATSÁGOT
rendez, amelyre az egész vidék magyarságát, családjaikat, barátaikat és jó ismerőseiket meghívja a Rendezőség.
Kitűnő zene. Elsőrengu ételek, nagyszerű italok bőven
FÉRFIAKNAK \$1.00 NŐKNEK 35 CENT

MINDIG BIZALOMMAL FORDULHAT AZ AMERIKAI MAGYAR REFORMATUS EGYESULET WASHINGTON, D. C.

BÁNYAVIDÉKI OSZTÁLYAIHOZ

ha tökéletes biztonságu életbiztosítást akar magának, vagy családja tagjainak. Beállás 1-től 60 éves korig. A rendes biztosítás mellé baleset és 45 éves korig betegségyel bizto-sítás is szereshető.

- POCAHONTAS, VA.**
49 Megbízottunk: KOVÁCS PÁL Box 301
- RED JACKET, W. VA.**
75 Megbízottunk: MOSOLYGÓ ISTVÁN Box 113
- MORGANTOWN, W. VA.**
153 Megbízottunk: CSERNOK MIKLÓS Box 334 Pureglove, W. Va.
- DOBRA, W. VA.**
169 Megbízottunk: PUSKÁS GÁBOR Box 95 Clothier, W. Va.
- THORPE, W. VA.**
173 Megbízottunk: RADNÓCZY JÓZSEF Box 253
- LYNCH, KY.**
204 Megbízottunk: BARTHA GÁBOR Box 784
- CAPELS, W. VA.**
206 Megbízottunk: BUCKMAN SÁNDOR Box 183
- BARRACKVILLE, W. VA.**
212 Megbízottunk: BENDZSÁK KÁROLY Box 218

Kerületi szervező:
KOVÁCS M. MIKLÓS
1307 Ingham Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
LOGAN, W. VA.
213 Megbízottunk: VESZPRÉMI GÉZA Box 32 Monaville, W. Va.
RIVESVILLE, W. VA.
222 Megbízottunk: MOLNÁR JÓZSEF Box 182

- HELEN, W. VA.**
248 Megbízottunk: PUSKÁS LAJOS Box 3 Stanaford, W. Va.
- BOOTH, W. VA.**
291 Megbízottunk: SÁRKÓZI IMRÉNÉ Box 84
- IDA MAY, W. VA.**
296 Megbízottunk: BOROS LAJOS P. O.
- WEIRTON, W. VA.**
299 Megbízottunk: REHÓ ZSIGMOND Box 215
- TRIADDELPHIA, W. VA.**
301 Megbízottunk: TARR ANTAL P. O.
- CHATTAHOY, W. VA.**
304 Megbízottunk: KOCSÉL GYÖRGY P. O.
- DUNBAR, W. VA.**
305 Megbízottunk: GECSEY JÁNOS P. O.
- CLARKSBURG, W. VA.**
306 Megbízottunk: VAJDA SÁNDOR Box 420 1/4, Route 2.

THE HUNGARIAN REFORMED FEDERATION OF AMERICA

AMERIKAI BETEGSEGÉLYZŐ ÉS ÉLETBIZTOSÍTÓ SZÖVETSÉG (BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG)
MEGBIZHATÓ, OLCSÓ ÉS 120 PERCENTES ERŐSSÉGŰ MAGYAR EGYLET
A Szövetség kötvényei kézpénz értékűséggel bírnak. A kötvényekre kölcsönt kaphat-nak a tagok. Kimaradás esetén kézpénz visz-szafejtés, kifizetett értékű kötvény adása, vagy évekre terjedő ingyenes biztosítás. A gyermekek kötvényei ugyan-ilyen kedvezményeket biztosí-tanak.
Biztosítási módszerek: Egész életben fizetendő. Husz évig fizetendő. Husz év után esedékessé váló. Ötven éves korban esedékessé váló. Hetven éves korban esedékessé váló. Husz éves "term" biztosítás, ami a legolcsóbb biztosítási mód-szer.
BETEGSEGÉLY BIZTOSÍTÁS
Cime: 1412 State Street Bridgeport, Conn.

KEZDJE EL MA! ÖN NYERHETI A \$100,000.00-OS ELSŐ DIJAT

AZ OLD GOLD UJ KÉPVERSENYE ÉP MOST KEZDŐDIK!
ITT VAN MINDEN, AMIRE SZÜKSÉGE VAN, HOGY BENEVEZHESSEN

1, 2 és 3-ik számú kép AZ ELSŐ HETI SOROZAT.

1-SŐ KÉP.

MIT FOG MONDANI A MÁSIK FÉRFI?

Adja meg a választ ami a kép üres helyére illik... (Használja az alant hivatalt benevező szelvényt)

Adja meg a választ, ami a fenti kép üres helyére illik. Irjon angolul teljesen eredeti választ de ne használjon 12 szónál többet. Az alant példákat csak azért hozzuk fel, hogy utbaigazításul szolgáljanak Önnek.

- A baloldali férfi ezt mondja:
- "I like to buy my cigarettes from an old established firm."
- Itt van néhány javasolt válasz:
- "Yes! Old Golds come from a fine old family."
 - "There's character in that firm. There's character in Old Golds."
 - "They know their business. Been at it 177 years."

Adja meg mindegyik képhez a hiányzó választ. Ne használjon egy válaszhoz 12 szónál többet. Irja válaszait a benevezési szelvénybe, amit lent a jobb sarokban talál. A KÉPEKET NE KÜLDJE BE. Csak a benevezési szelvényt küldje.

2-IK KÉP.

MIT FOG A BOLTOSS MONDANI?

Adja meg a választ ami a kép üres helyére illik... (Használja az alant hivatalt benevező szelvényt)

Adja meg a választ, ami a fenti kép üres helyére illik. Irjon angolul teljesen eredeti választ de ne használjon 12 szónál többet. Az alant példákat csak azért hozzuk fel, hogy utbaigazításul szolgáljanak Önnek.

- A nő ezt mondja:
- "A carton of Old Golds, please. They go pretty fast at our house."
- Itt van néhány javasolt válasz:
- "They go fast everywhere. It's that Double-Mellow taste."
 - "They're made of highest quality tobacco and they're always fresh."
 - "They go fast at my house, too! Everybody likes 'em."

3-IK KÉP.

MIT FOG A FIATALEMBER MONDANI?

Adja meg a választ ami a kép üres helyére illik... (Használja az alant hivatalt benevező szelvényt)

Adja meg a választ, ami a fenti kép üres helyére illik. Irjon angolul teljesen eredeti választ de ne használjon 12 szónál többet. Az alant példákat csak azért hozzuk fel, hogy utbaigazításul szolgáljanak Önnek.

- A leány sértődötten mondja:
- "FRESH!"
- Itt van néhány javasolt válasz:
- "And so are my Old Golds! The extra Cellophane jacket insures that."
 - "Stale smoke never won fair lady! Try a FRESH Old Gold."
 - "Only the FRESH deserve the fair. Old Golds are always FRESH!"

Irja Válaszait az Alsó Jobb Sarokban Található Benevezési Szelvénybe

A képeket ne küldje be. A válaszokat a benevezési szelvénybe kell írni... és csak a benevezési szelvényt kell beküldeni.

NEGYEDMILLIÓ DOLLÁR KÉSZPÉNZBEN

ELSŐ DIJ... \$100,000.00

2-ik DIJ... \$50,000.00

3-ik díj \$25,000.00
6-ik díj \$5,000.00

4-ik díj \$10,000.00
7-ik díj \$5,000.00
9-ik díj \$2,500.00

5-ik díj \$5,000.00
8-ik díj \$2,500.00

3 díj egyenként \$1,000.00 . . . \$3,000.00
50 díj egyenként \$100.00 . . . \$5,000.00

10 díj egyenként \$500.00 . . . \$5,000.00
100 díj egyenként \$50.00 . . . \$5,000.00

28 díj egyenként \$250.00 . . . \$7,000.00
800 díj egyenként \$25.00 . . . \$20,000.00

A SZABÁLYOK... Kérjük olvassa el figyelemmel

1. Az OLD GOLD KÉPVERSENYBEN mindenki részt vehet, aki az Egyesült Államok 48 államán belül, vagy a District of Columbia-ban lakik, kivéve a P. Lorillard Company, Inc. alkalmazottait és azok családtagjait.

2. 45 képből álló csoport fog megjelenni. Minden képből kétszázötven példányt készítenek az ezeket a versenyeket, akik a 45 rajzban a hiányzó válaszokat megírják és akiknek írásait eredetiek és legjobbnak fogja találni a bíráló bizottság és akik minden más tekintetben megfelelnek a verseny szabályainak. Az ilyen versenyüknek érdemük szerint ítélik meg a díjat a bíráló bizottság bírái. A bírák határozata végleges lesz.

3. Az OLD GOLD első díjéért \$100,000.00-t és 999 más készpénzdíjat fog fizetni (összesen 1,000 díjat \$250,000.00-os összegben) érdemük szerint annak az ezer versenyzőnek, akik a 45 rajzban a hiányzó válaszokat megírják és akiknek írásait eredetiek és legjobbnak fogja találni a bíráló bizottság és akik minden más tekintetben megfelelnek a verseny szabályainak. Az ilyen versenyüknek érdemük szerint ítélik meg a díjat a bíráló bizottság bírái. A bírák határozata végleges lesz.

4. A képeket három sorozatban hetenként adják ki és a versenyzőktől elvárják, hogy a kívánt válaszokat megadják és beküldjék MINDEN HÉTEN. Az első heti sorozat 3 képből álló kibocsátási dátuma 1937 szeptember 4. Tízennégy ezt követő csütörtökön, minden szombaton, ugyancsak új sorozat kerül kibocsátásra. A versenyzőktől megkívánjuk, hogy a válaszokat megírják és hetenként beküldjék a kibocsátást követő héten. Bármelyik folyó sorozat választásának megadásánál a versenyzőnek joga

van a korábbi sorozatok választásait is megadni. Ha tehát a versenyző a verseny 2-ik hetében nevez be, joga van az első és második hét képsorozatának választásait is benyújtani; továbbá az a versenyző, aki a harmadik hét képsorozatának választásait küldi, beküldheti ugyanakkor az első és második hét képsorozatának választásait is, és így tovább. Minden sorozatnak a 7-ik száma szabály alapján megjelölendő kell lenni.

5. A versenyzők kérik, hogy heti választásaikat MINDEN HÉTEN beküldjék. A képek DIJTALANOK! Az első négy hét képsorozatát a cigarettatársaságunkól lehet beszerezni. Ha cigarettatársaságunk nem tudná Önnek előadni, kívánata mi küldjük meg Önnek díjtalanul. A BENEVEZÉSI SZELVÉNY kivágható a hírlapokból, folyóiratokból vagy körlevelekből és egyformán elfogadják. Ha egyszer már beküldte választát a korábbi képekhez, az újabb képeket kibocsátásukkor postán fogják Önnek DIJTALANUL megküldeni.

6. A csinoság nem fog számítani. Ne díszítse válaszait. NE KÜLDJE BE A RAJZOKAT. Csak a válaszokat küldje be (a képek hiányzó választai gyanánt) a szabályok értelmében ezeket a válaszokat írja a benevezési vagy választó szelvényekre, amikhez erre a címre szánunk. Egyenlő eredmény esetén egyforma díjakat ítélek meg.

7. Hogy díjnyeréshez, jogos legyen a versenyző köteles minden heti képsorozat választásait beküldeni a 3 sárga OLD GOLD

csomag burkolatot vagy azok kézzel rajzolt, elfogadhatóan pontos másolatait is beküldeni. Bármelyiket elfogadják. Nem szükséges vásárolni, hogy a versenyben részt vehessen. A versenyzőnek joga van egyenlő teljes sorozattal pályázni, de minden egyes benevezéshez megfelelő jelzést kell használnia, például "A" benevezés, "B" benevezés stb. Minden benevezést külön egyéni gyanánt kezelnek. Egy versenyző csak egy díjnyeréshez jogosult, még pedig azt a legmagasabb díjat nyerteti, ami összes egyéni benevezési közül őt illeti.

8. Miután a versenybe benevezett és a válaszokat beküldte a versenyző, aláveti magát a szabályoknak és azokat kötelezőnek elfogadja, ugyancsak tudomásul veszi, hogy a P. Lorillard Company határozata a verseny vezetésének minden ügyében, a válaszok elfogadása, a díjak megítélése és az intézkedések foganatosítása minden egyes versenyző érdekeinek megvédése tekintetében végleges és vita tárgyát nem képezheti. A P. Lorillard Company külön kezeli nyit minden versenyző küldeményei számára, de nem vállal felelősséget küldemények vagy közleményekért, amelyek késedelmesek, vagy amelyek a postán a címző és címzett között elvesznek. Minden benevezés és küldemény a P. Lorillard Company tulajdonává válik.

9. Minden heti választó sorozat, a 3 sárga OLD GOLD csomag burkolattal, vagy a 7-ik szabály szerint készített másolataival erre a címre küldendő: OLD GOLD CONTEST, P. O. Box 9, Varick Street Station, New York, N. Y.

KÖNNYÜ MOST BENEVEZNI

Igy nyerheti meg a \$100,000.00-os Első Díjat

MA, AMIKOR ezeket a sorokat olvassa határozza el, hogy megnyeri a \$100,000.00—A SZÁZEZER DOLLÁROS első KÉSZPÉNZ díjat az Old Gold új és érdekes képversenyében.

Könnnyű ezzel az alkalommal élni. Ideális dolog ma benevezni. Ez a bejelentés, mindent megmagyaráz amire a benevezéshez szüksége van. A díjak összege EGY NEGYED MILLIÓ DOLLÁR.

Ez egy valóban érdekes verseny, ami minden nőnek és férfinak egyforma alkalmat ad. Sem magasabb iskolázottságra, sem pedig különleges tehetségre nincs szükség. Ön azzal nyer, hogy megírja a hiányzó válaszokat amik a 45 érdekes kép üresen hagyott helyeire illenek, ami a verseny lényege. Hogy legyen valami, ami Önt a hiányzó válaszok megírásában vezérelje, minden rajz alatt példákat fog találni.

Ezt az új versenyt ugyanúgy vezetjük, mint az Old Gold korábbi versenyét—ugyanazal a minden részletre kiterjedő figyelemmel, amely minden egyes pályázó érdekeit egyformán védi.

Nincs semmi benne, amit nehéz lenne megérteni, a verseny igen egyszerű. Kövesse ezt a három tanácsot és igyekezzék megnyerni a \$100,000.00-os első díjat.

- 1... Olvassa el a szabályokat. Tanulmányozza a 3 baloldali képet. Olvassa el a képek alatti példákat. Azután írja le saját, eredeti válaszait angolul minden rajz hiányzó társalgása gyanánt, de ne használjon 12 szónál többet egy válasz megírásához. IRJA választ az erre a célra szánt és alsó jobb sarokban található benevezési szelvényre. A KÉPEKET NE KÜLDJE BE. Csakis a benevezési szelvényt.
- 2... Küldje benevezését erre a címre: OLD GOLD CONTEST, P. O. Box 9, Varick Street Station, New York, N. Y. Tegye postára legkésőbb most szombat estig. A többi képek sorozatait kibocsátásuk sorrendjében időközönként küldjük meg Önnek.
- 3... Ebben a versenyben minden heti képsorozatához mellékelendő 3 OLD GOLD cigaretta csomag sárga burkolata, vagy annak kézzel rajzolt másolatai. Amikor tehát beküldi az itt *közölt első hét képsorozatának válaszait, tegyen a borítékba 3 sárga Old Gold csomag burkolatot vagy azoknak kézzel rajzolt másolatait.

Ne feledje el! Olvassa át gondosan a szabályokat. Azután írja meg az első 3 kép hiányzó válaszait a benevezési szelvényben. Határozza el ma, hogy MEG MA benevez. Tegye postára benevezését legkésőbb most szombaton, éjfél előtt.

This contest, in its entirety, copyrighted, 1937, by P. Lorillard Co., Inc.

NEVEZZEN BE MOST! HASZNÁLJA EZT A SZELVÉNYT!

Hivatalos Benevezési Szelvény

OLD GOLD CONTEST
P. O. Box 9, Varick St. Station, New York, N. Y.

A következőket javasolom az 1, 2 és 3-ik számú képek hiányzó választai gyanánt. (Irja válaszait angolul).

1.

2.

3.

Mellékelek 3 sárga Old Gold, csomag burkolatot (vagy annak kézzel rajzolt 3 másolatát) a szabályok értelmében.

A meg nem felelt buzza át

Mr.
Mrs.
Miss (Irja Nevét Nyomatott Betűkkel)

Cím

Város Állam

Küldje be a válaszokat ezen a hivatalos benevezési szelvényen azonnal, de legkésőbb most szombaton, éjfél előtt.

Kérjük Irja Nevét és Címét Nyomatott Betűkkel, Olvashatóan